

Tisdagen den 18 april

Kl. 12.00–15.17

§ 1 Debatt med anledning av vårpropositionens avlämnande

*Debatt med anledning
av vårpropositionens
avlämnande*

Proposition

2016/17:100 2017 års ekonomiska vårproposition anmäldes.

Finansministern överlämnade 2017 års ekonomiska vårproposition 2016/17:100.

Anf. 1 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! I dag är första dagen vi träffas i riksdagens kammare efter attacken på vårt öppna samhälle. Det var en fasansfull gärning bara några kvarter härifrån. Våra tankar går till de drabbade och till dem som har förlorat nära och kära.

Svenska folket har visat att i Sverige håller vi ihop. Människor har i sorgen sökt gemenskap och visat tillit. Poliser, sjukvårdspersonal, brandmän och många andra har visat både mod och professionalitet. Politiken har visat att vi kan samlas när Sverige behöver det. Ansvar för Sverige kräver samarbete, men det kräver också en öppen debatt. Det demokratiska vardagsarbetet ska fortsätta och måste fortsätta.

Låt mig inleda med ett citat av Gunnar Sträng från 1966. Så här sa han: ”Steg för steg tvingas vi att kanalisera våra tankar i banor som bygger på de fakta vi på vetenskaplig grund kan framskaffa. Steg för steg och under en fri debatt nalkas vi, om inte den stora klarheten, så ändock en bättre kunskap om tingens ordning och sammanhang. Så småningom omsätter vi detta i vårt politiska handlande och kommer närmare en lösning av samhällsproblemen ...” Det är så vi måste fortsätta att arbeta.

I dag samlas vi till budgetdebatt, till en öppen diskussion och med meningsutbyte om hur vi bäst ska utforma Sveriges framtid.

Herr talman! När regeringen tillträdde 2014 var underskottet i de offentliga finanserna 60 miljarder kronor. Arbetslösheten, särskilt bland ungdomar, hade bitit sig fast på höga nivåer. Den förra regeringens ofinansierade skattesänkningar på 140 miljarder hade tvingat välfärden att stå tillbaka och samtidigt grävt ett stort hål i de offentliga finanserna.

De senaste åren har Sverige styrts i en annan riktning. Regeringen har år efter år, budget efter budget, arbetat för att återskapa kraften i svensk ekonomi. Det har vi gjort genom att få fler människor i arbete, genom att ta kontroll över skenande kostnadssystem och genom att bedriva en stram finanspolitik.

Prot. 2016/17:95
18 april

*Debatt med anledning
av vårpropositionens
avlämnande*

Tiotusentals fler har fått möjlighet att stärka sina kunskaper så att de kan ta något av de 100 000 lediga jobb som finns i svensk ekonomi. Gemensamma investeringar i infrastruktur och klimatomställning av bostäder bidrar till fortsatt ökad sysselsättning och tillväxt.

Genom historiskt stora tillskott till kommunsektorn kan vi nu se fler lärare, sjuksköterskor, kuratorer, vårdbiträden, förskollärare, socionomer och hemtjänstpersonal äntligen kunna anställas.

I dag har 150 000 fler ett arbete att gå till än när vi tillträdde. Ungdomsarbetslösheten är den lägsta på 13 år och sysselsättningsgraden den högsta sedan början på 90-talet.

Flyktingpolitiken har lagts om för att fler ska söka asyl i andra EU-länder och färre i Sverige.

Vi har brutit utvecklingen i sjukförsäkringen, samtidigt som den bortre parentesen har avskaffats. Inte sedan 90-talskrisen har en så liten andel av befolkningen varit beroende av försäkringssystemen för sin försörjning. Vi ser också att pensionärer har fått en ökad ekonomisk trygghet.

Vi har finansierat våra reformer, stärkt de offentliga intäkterna och age-
rat med kraft mot fusk och slöseri. Resultatet är att vi nu spår överskott under hela mandatperioden. Vi har ordning och reda i de offentliga finanserna.

(Applåder)

Herr talman! Därför är Sverige och svensk ekonomi nu i ett helt nytt läge. Ordning och reda i de offentliga finanserna tryggar investeringsklimatet, jobben och välfärden, samtidigt som vi kan bygga upp skyddsvallar inför stundande sämre tider den dagen de kommer.

Det internationella intresset för vad som händer i Sverige ökar nu också. Både politiker och ekonomer ser en beprövad modell där omfördelning ger högre tillväxt, ett robust bygge som tar sig igenom tuffa tider med ekonomiska kriser. Det är något som märks alltmör.

Ojämlighet var ordet på allas läppar under World Economic Forums möte i Davos i februari. Inkluderande tillväxt är temat för Internationella valutafondens möte i Washington i helgen som kommer. OECD:s generalsekreterare uttryckte under sitt besök i Sverige att världen skulle vara både jämlikare och mer jämställd om den svenska modellen bara kunde exporteras. Återigen bevisar den svenska modellen att jämlikhet och utveckling är något som förstärker varandra.

Men det finns mörka moln i vår omvärld. År 2016 var ett år med många omvälvande beslut. När vi under natten till midsommarafton blev klara över att det brittiska folket faktiskt valde att lämna EU var det många som kände en oro för vad som nu skulle ske. Under en snöig natt i november röstade sedan det amerikanska folket fram Donald Trump till nästa president i USA.

Detta är något som vi nu har att förhålla oss till. Samtidigt måste vi fundera över drivkrafterna bakom både det brittiska och det amerikanska folkets beslut.

Stora löntagargrupper i den industrialiserade världen har under hela sina yrkesliv knappt sett någon inkomstökning alls medan samma människor samtidigt ser att ekonomin levererar växande välstånd för andra grupper. De ser att de rika har blivit rikare och att klyftorna ökar. Vi kan inte bortse från denna utveckling när vi ska förklara den sinande tilltron till

politiken och till samhällets institutioner. Ojämligheten skapar ökade motsättningar, och tilltron till det gemensamma minskar. Människors misstro stavas brexit och Trump.

Den svenska modellen har levererat något annat. Vi har haft en betydligt jämnare inkomstutveckling, där bredare löntagargrupper har fått löneökningar. Men klyftorna växer även här. De som har det tuffast har halkat efter samtidigt som toppinkomsterna har ökat kraftigt. Samhället har dragits isär i båda ändarna. Det är en utveckling som den här regeringen aldrig kommer att acceptera.

Herr talman! Styrkan i svensk ekonomi ger oss nu möjlighet att möta de utmaningar som vi står inför. Arbetslösheten ska fortsätta att minska.

I dag finns tusentals lediga jobb i svensk ekonomi som inte kan tillsättas därför att företagen inte hittar rätt kompetens. Därför ska vi investera mer i kunskap och utbildning. Sysselsättningen bland utrikes födda stiger, men det tar fortfarande alldeles för lång tid att komma i arbete för människor som kommer nya till Sverige.

Skillnaderna i sysselsättning mellan män och kvinnor är helt oacceptabla. Det är oacceptabelt, därför att betalt arbete med lön som går att leva på är det som ger ekonomisk självständighet, makt och möjlighet att forma sitt eget liv.

I Sverige ska ingen behöva fastna i hemarbete. Därför har vi avskaffat den moderatledda regeringens vårdnadsbidrag, och därför tar vi nu bort möjligheten för nyanlända att retroaktivt ta del av föräldraförsäkringen. Föräldraförsäkringen ska inte användas för att cementera konservativa värderingar om att kvinnor ska vara i hemmet.

Att bekämpa ojämlikheten är en av de viktigaste uppgifterna för en socialdemokratisk finansminister. Den största ekonomiska klyftan går mellan dem som har ett arbete och dem som inte har ett arbete. Därför är målet om EU:s lägsta arbetslöshet styrande för den ekonomiska politiken. Alla som kan jobba ska jobba, både kvinnor och män. Då minskar klyftorna, och då skapar vi också växande resurser.

(Applåder)

Herr talman! Sverige ska vara tryggt. Polisens förmåga att verka över hela landet ska stärkas. Antalet polisanställda ska öka. Vi har redan skärpt straffen mot gängen, mot vapnen och mot våldet, och vi ska säkerställa att polisen får de resurser man behöver. Därför föreslår vi i vårändringsbudgeten att Polismyndigheten tillförs 700 miljoner kronor redan under innevarande år.

Med ett starkt rättssystem bekämpar vi brotten. Med trygga skolor och skyddsnet för utsatta barn och ungdomar jobbar vi förebyggande och bekämpar brottens orsaker. Vi tillför 500 miljoner till de grundskolor som har de största behoven. Gymnasieskolornas introduktionsprogram stärks, liksom barn- och ungdomspsykiatrin och den sociala barn- och ungdomsvården.

Det är också viktigt att välfärden ska gå att lita på för alla. Få saker har så omfördelande effekt som en skattefinansierad välfärdsverksamhet av hög kvalitet. Den ekonomiska politiken ska säkra en stark välfärd, inte minst när befolkningen växer snabbt. Därför tillför regeringen nu ytterligare 500 miljoner till förlossningsvården. Den som ska föda barn ska veta att det finns plats och tillräckligt med professionell vårdpersonal.

Prot. 2016/17:95
18 april

*Debatt med anledning
av vårpropositionens
avlämnande*

Prot. 2016/17:95
18 april

*Debatt med anledning
av vårpropositionens
avlämnande*

Sverige ska fortsätta att vara ett föregångsland i klimatomställningen. Parisavtalet är något vi ska leva upp till. Därför avsätter vi ytterligare 500 miljoner till Klimatklivet. På så sätt kan utsläppen av växthusgaser fortsätta att minska samtidigt som det skapas jobb och investeringar runt om i hela Sverige.

Sverige ska också bygga gemensam säkerhet, och regeringen har därför beslutat att återinföra värnplikten. Därutöver tillförs försvaret 500 miljoner redan i år för att stärka det svenska totalförsvaret.

Herr talman! Regeringen fortsätter att värna de offentliga finanserna. Förtroendet för den svenska ekonomin ska aldrig äventyras av skattefusk, vinstjakt eller bristande kostnadskontroll. I stället ska det växande ekonomiska utrymmet de kommande åren användas för att ta itu med de utmaningar och problem som Sverige står inför samtidigt som vi bygger upp skyddsvallar för framtiden.

Vår tids utmaningar, oavsett om det gäller skolresultat, klimatförändringar, segregation, brottslighet eller kvalitet i sjukvården, har en sak gemensamt: De kan inte lösas genom nedskärningar i vår gemensamma välfärd, ofinansierade skattesänkningar eller privatiseringar. Vår tids utmaningar kan bara lösas genom att samhället byggs starkare och att vi håller ihop vårt land. Det är det som är samhällsbygget.

I en tid när våra demokratiska värden ställs inför tuffa prövningar ligger regeringens ekonomiska politik fast. Regeringen vidtar tillsammans med Vänsterpartiet en rad åtgärder i vårändringsbudgeten för att svara upp mot dessa utmaningar. Så möter vi människors förväntningar om ett tryggt, jämlikt och hållbart samhälle. Så tar vi ansvar för det Sverige som vi lämnar över till våra barn och barnbarn. Så tar regeringen ansvar i en orolig tid.

(Applåder)

Anf. 2 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Låt mig först helhjärtat instämma i finansministerns ord om demokratins uppgift att bekämpa terror men också vår uppgift att utöva precis den demokrati som terrorn föraktar – och det gör vi här i dag.

I övrigt är jag inte lika överens med finansministern. Jag tycker att det är en påtagligt nöjd regering som har framträtt nu på morgonen. Jag tror att det är en falsk nöjdhet.

En halv miljon människor kommer att ha kommit till vårt land mellan 2010 och 2020. Det är människor som ska in på den svenska arbetsmarknaden eller leva på svenska bidrag. Det tar i dag nio år innan ens hälften av de nyanlända har ett eget arbete – och då är det ändå den generösaste definitionen på vad som är ett arbete. Om man kräver heltidssysselsättning och fast förankring tar det ännu längre tid.

Klyftan i sysselsättning mellan inrikes födda svenskar och utrikes födda är stor och växande. Den är så stor att vi talar om 150 000 personer som antingen borde komma in och börja arbeta eller får leva på bidrag, sannolikt resten av sina liv.

Varför säger regeringen knappt ett enda ord om Sveriges enskilt största utmaning i denna vårproposition?

(Applåder)

Anf. 3 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Jag delar Ulf Kristerssons oro över att människor som har kommit till Sverige har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Men till skillnad från Ulf Kristersson gläds jag åt alla de svenskar som är födda i Sverige som nu kommer i arbete. Det är en stor framgång både för dessa individer och för de företag som de får jobb i. Det är bra att människor som är födda i Sverige nu kommer in på arbetsmarknaden. Det ser vi att de gör med stor kraft.

Det är också därför vi ser en mycket hög sysselsättningsgrad i Sverige, faktiskt den högsta i EU, där 150 000 fler människor har ett jobb att gå till sedan denna regering tillträdde. Vi ser också att ungdomsarbetslösheten sjunker och är den lägsta på 13 år.

Allt detta är bra, men det hindrar inte att vi behöver göra mer för att människor som är nya i Sverige ska komma i arbete. Här har regeringen vidtagit många åtgärder. Det handlar om att ha rätt åtgärder utifrån vilken person man är.

Är man ung ska man naturligtvis gå en gymnasieutbildning, som vi ser är en vattendelare på svensk arbetsmarknad. Då är det utbildning som gäller. Har man med sig yrkesutbildning och jobberfarenhet ska man få en kompletterande utbildning så att man kan komma in på svensk arbetsmarknad. Är man äldre och inte har med sig yrkeserfarenhet eller utbildning behöver man få en subventionerad anställning som ett första steg in på arbetsmarknaden.

Allt detta arbetar regeringen oförtröttligt med, och vi kommer givetvis att fortsätta att arbeta för detta.

Något som är positivt är att vi ser att andelen människor som lever på olika transfereringssystem har minskat och bedöms fortsätta att minska under de kommande åren. I år är andelen som lever i det som Ulf Kristersson brukar benämna utanförskap faktiskt den minsta sedan 90-talet. Det kan vi kanske glädja oss åt tillsammans, Ulf Kristersson.

(Applåder)

Anf. 4 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Jag bjuder gärna på den, för under åtta års tid bekämpade ni alla de reformer som gjorde att det breda, stora utanförskapet som Sverige då hade började minska. Varje steg som vi tog var ni emot. Det var ingen gräns för vilket elände som skulle skapas om Sverige inte fortsatte att för-tidspensionera bort generationer. Nu tycker ni att det är bra. Det gläder mig att ni inte river upp alla våra reformer och återför det breda utanförskapet.

Vad ni inte ser är att det nya utanförskapet är mycket snävare och djupare. Det är högkonjunktur i Sverige. Då får man jobb. Om inte utbildade svenskar med erfarenhet fick jobb i högkonjunktur skulle de aldrig få jobb. Med all respekt, det är inte er förtjänst.

Högkonjunkturen gör att de som har utbildning får jobb – men inte de som inte har utbildning. Ni gör inget för att dessa människor ska få större chans att komma in. Ni talar fint, men ni gör inga reformer. Varför lyser reformerna med sin frånvaro?

(Applåder)

Prot. 2016/17:95
18 april

*Debatt med anledning
av vårpropositionens
avlämnande*

Anf. 5 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Självfallet genomför vi reformer. Vi har genomfört en rad reformer. Vi har infört ett nytt stort kunskapslyft där man får utbildning utifrån vilka behov man har. Det kan handla om att läsa in de teoretiska ämnena på gymnasiet eller att gå yrkesvux och läsa in yrkesprogrammet. Det handlar om att bygga ut folkhögskolorna, yrkeshögskolorna och universitetet. Allt detta har regeringen gjort.

För de människor som lättare behöver få in en fot på arbetsmarknaden och där utbildning inte är svaret har vi extratjänsterna i välfärden där kommuner kan anställa helt utan kostnad. Vi har även 5 000 beredskapsjobb i staten, och vi ser nu över anställningsstöden för att göra det lättare.

Vi har alltså vidtagit åtgärder på alla dessa områden.

Härutöver ser vi att också människor med utländsk bakgrund får jobb. 70 procent av de nya jobben har faktiskt gått till människor som är födda i ett annat land. Det är också bra.

(Applåder)

Anf. 6 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! I Sverige har vi brist på poliser, vi har brist på lärare och vi har brist på sjuksköterskor. Kort sagt har vi brist på offentligt anställda.

Ett svar på det kan vara att försöka utbilda fler till dessa yrken så att personalbristen på sikt kan lösas. En del av detta gör regeringen, och det tycker jag är bra och helt rätt. Men det förbättrar inte situationen just nu. Bristen på sjuksköterskor i vården finns ju nu, inte om flera år.

Om det är på det sättet att de som utbildas till dessa yrken inte stannar kvar på sina jobb hjälper det inte hur många utbildningsplatser vi inrättar. Vi vet att exempelvis många sjuksköterskor lämnar sina jobb, och nästan samtliga anger samma skäl: Det är omänskliga arbetstider, det är stress, det är dåliga arbetsvillkor och det är dålig löneutveckling.

Min fråga till finansministern är: Hur mycket satsar regeringen i den budgetproposition som nu har lämnats till riksdagen på exempelvis rätt till heltid för offentligt anställda inom vården eller andra typer av förstärkningar av arbetsvillkoren?

(Applåder)

Anf. 7 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Sedan regeringen tillträdde har vi gjort omfattande satsningar på den offentliga sektorn där vi ser till att stärka kommuner och landsting i deras ekonomiska förutsättningar. Vi har bland annat tillfört 10 välfärds miljarder – generella pengar som går till kommuner och landsting och som de som arbetsgivare har möjlighet att använda på det sätt som de finner är allra bäst för verksamheten.

Därutöver har vi gjort omfattande satsningar på skolan för att stärka antalet personer där, och vi har gjort särskilda satsningar på äldreomsorgen. Vi har gjort en rad omfattande satsningar och för övrigt också byggt ut utbildningarna. Detta gör att det finns möjligheter för kommuner och landsting att utifrån sin roll som arbetsgivare bedöma hur mycket pengar som bör gå till att anställa nya och vad som bör gå till löner.

Det är inte vi här i riksdagen som är arbetsgivare för dessa personer, utan det är kommunerna och landstingen. I Sverige sätter vi inte löner här i riksdagen, utan det gör arbetsgivarna. Vår uppgift här i riksdagen är att

se till att våra offentliga verksamheter har de resurser som krävs för att kunna anställa de som behövs, med rimliga arbetsvillkor. Därför har regeringen satsat på just kommuner och landsting.

Detta skiljer oss från Sverigedemokraterna, som vill spara 10 miljarder på kommuner och landsting. Hur mycket bedömer Oscar Sjöstedt att sjuksköterskornas löner måste sänkas när 10 miljarder sparas? Hur många färre sjuksköterskor vill Oscar Sjöstedt se? Hur många sjuksköterskor för många har vi i Sverige, hur många lärare, hur många undersköterskor och hur många förskollärare? Berätta gärna för svenska folket!
(Applåder)

Anf. 8 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! Detta hade varit jätteintressant att diskutera om det hade varit med sanningen överensstämmande, men det vet alla att det inte är.

Jag köper att det inte är riksdagen som är arbetsgivare. Jag tycker att vi ska respektera den modell vi har – att det är parterna som får komma överens. Men situationen är ändå något oroväckande.

Om jag förstår rätt har nu även Socialdemokraterna hakat på att vi behöver fler poliser. Jag tror att de flesta partier här tycker det. Samtidigt har vi en situation där väldigt många poliser lämnar sina jobb, inte för att de är trötta på att vara poliser utan för att arbetsvillkoren är så dåliga.

Vi har drygt 9 000 färdigutbildade och erfarna sjuksköterskor som jobbar i helt andra branscher därför att arbetsvillkoren är så dåliga, stressnivån så hög och arbetsmiljön så påfrestande. Det hjälper inte att utbilda fler om de som utbildas lämnar yrkena. Är inte det oroväckande?

Anf. 9 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Oscar Sjöstedt sa alldeles nyss att det inte är jag som är arbetsgivare för dessa personer. Min uppgift är däremot att se till att det finns resurser. Vi har tillfört resurser såväl till kommuner och landsting som till polisen, både förra året och detta år. Oscar Sjöstedt bad mig att utföra en arbetsuppgift som inte är min.

I stället kanske Oscar Sjöstedt skulle stå upp för sin budgetmotion, där det är uppenbart att Sverigedemokraterna skär ned 10 miljarder på kommuner och landsting. Man vill ha färre anställda i kommuner och landsting. Sjuksköterskorna ska få färre kollegor. Det är detta som Oscar Sjöstedt står för. Han vill att det ska vara färre lärare, men det är inte allt. Han vill dessutom att privata bolag – riskkapitalbolag – fritt ska kunna plocka ut vinster från våra skolor och förskolor och vår sjukvård och äldreomsorg, vinster som ska gå till riskkapitalisternas egna fickor. De ska dessutom skickas till skatteparadis där man inte betalar svensk skatt för dem.

Denna politik står Oscar Sjöstedt för: mer vinst och mindre resurser. Detta är Oscar Sjöstedts melodi för sjuksköterskan i Sverige.
(Applåder)

Anf. 10 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Vi står på toppen av en bortslösad högkonjunktur. Varför går det bra för Sverige? Det finns en mängd olika svar på den frågan, men ett viktigt sätt att analysera detta är att rätt saker gjordes dels efter 90-talskrisen genom kloka strukturreformer, dels av två alliansregeringar som såg

Prot. 2016/17:95
18 april

*Debatt med anledning
av vårpropositionens
avlämnande*

till att det fanns betydligt bättre incitament att röra sig från utanförskap till arbete.

Nu lever vi bland annat på frukterna från detta. Med all respekt för Magdalena Anderssons värv finns det svårare saker i svensk politik än att administrera en urstark högkonjunktur. Frågan är vad vi gör för att bereda mark för ytterligare år och decennier av svensk framgång.

Vi kan konstatera att det finns två stora problem i den svenska ekonomin i dagsläget. Det är arbetsmarknaden, som fungerar för ett flertal men inte för ett alltför stort fåtal, och vi har en bostadsmarknad som skapar bostadsbrist i stora såväl som mindre städer. Detta är något man måste ta tag i.

Alla oberoende internationella bedömare säger samstämmigt att Sverige måste ha en mer inkluderande arbetsmarknad där fler får en chans och där vi gör de reformer som gjordes i till exempel Tyskland och Storbritanien, där hundratusentals fler fick ett jobb att gå till.

Vi måste liberalisera och förenkla bostadsmarknaden och byggandet och se till att betydligt fler får ett förstahandskontrakt eller ett ägt boende. På båda dessa stora och för Sverige viktiga punkter gör regeringen nära nog ingenting. Man väljer att skjuta problemen framför sig och tar inte tag i de i grunden strukturellt viktiga problem som Sverige helt enkelt måste lösa för framtida generationer. Det är djupt oansvarigt att regeringen låter detta pågå.

Magdalena Andersson! Varför gör regeringen inte mer åt detta?
(Applåder)

Anf. 11 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! När Emil Källström säger att vi ska göra strukturella förändringar på arbetsmarknaden och bostadsmarknaden betyder det två saker. Det första är att vi politiker här i Sveriges riksdag ska sänka människors löner, och det andra är att vi ska höja deras hyror. Det är den strukturellt riktiga politiken enligt Emil Källström.

Jag delar inte hans uppfattning. Jag tycker inte att vi ska sänka löner eller höja hyror, framför allt inte samtidigt. Däremot tycker jag att det finns andra strukturellt riktiga och viktiga reformer att genomföra.

Vi ser nu i Sverige att det går en vattendelare på svensk arbetsmarknad, mellan dem som har en gymnasieutbildning och dem som inte har det. Därför är det strukturellt riktigt att se till att människor får möjlighet att ta sig igenom gymnasiet. Denna uppgift har vi tagit oss an sedan vi klev in i regeringsställning.

Det handlar dels om att stärka skolorna så att barnen får det stöd de behöver för att komma vidare in i gymnasiet, dels om att satsa på vuxenutbildning, både komvux och yrkesvux, så att fler människor får gymnasieutbildning, både de som är födda i Sverige och de som kommer hit.

Det handlar också om att vi behöver en bättre fungerande bostadsmarknad. Därför har regeringen lanserat ett 22-punktsprogram som vi nu håller på att genomföra för att få upp bostadsbyggandet, korta ledtiderna och göra det enklare för bolagen att bygga och sänka byggkostnaderna. Vi ser att det byggs väldigt många bostäder runt om i Sverige nu, fler än vad många trodde att man skulle kunna bygga. Det är positivt, men vi måste se till att

denna trend fortsätter. Därför har vi en rad olika åtgärder som vi har vidtagit och som vi kommer att vidta för att fortsätta att bygga på dessa höga nivåer.

Jag delar inte uppfattningen att sänkta löner och höjda hyror är vägen framåt för Sverige.

(Applåder)

Anf. 12 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Finansministern har utvecklat det till en skön konst att försvara och förklara regeringens och sin egen passivitet. Jag hade knappast förväntat mig något annat, men om vi tar med oss något från denna debatt kan vi konstatera att det finns politiska krafter i Sverige som vill mer och som har en reformvilja.

Vi kan också konstatera att det finns en tydlig riksdagsmajoritet som är emot ett antal av regeringens föreslagna skattehöjningar på jobb och företag. Här måste regeringen inse att man sitter i en minoritet, att det finns ramar för hur stora friheter man kan ta sig och att det är genuint oklokt i såväl sak som form att försöka höja skatten på småföretag, höja löneskatterna och införa allt annat än effektiva miljöskatter, kanske framför allt exemplifierat av flygskatten.

Magdalena Andersson! Pröva inte riksdagsmajoritetens tålmod i denna fråga! Backa från de skattehöjningar som vi vet att en majoritet är emot!

(Applåder)

Anf. 13 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Nu har det i och för sig funnits en riksdagsmajoritet mot väldigt många av de skatteförändringar som vi har genomfört under mandatperioden. Det som dock har hänt efter att budgeten har gått igenom är att de borgerliga partierna sedan ofta har anslutit sig till skattehöjningarna i efterhand och tyckt att de har varit jättebra. Tänk hur kritiska Moderaterna var mot avtrappningen av jobbskatteavdraget eller mot att vi hade skrivit upp alla skiktgränser. Men i efterhand har de tyckt att det är jättebra. På samma sätt är det med den nedsatta arbetsgivaravgiften för ungdomar som det var mycket stor kritik mot – ungdomar skulle inte ha några jobb längre. Men efter något år tyckte de flesta av oppositionspartierna att det var en jättebra politik.

Det kan vara så att de i efterhand också kommer att tycka att de förändringar som vi gör här också är bra, om de följer det historiska mönstret.

Emil Källström säger att regeringen är passiv. Jag kallar inte 80 000 fler människor som deltar i Kunskapslyftet för passivitet. Jag kallar inte heller de 60 000 påbörjade bostäderna för passivitet. Jag tycker att det visar på en stor aktivitet i Sverige och från Sveriges regering.

(Applåder)

Anf. 14 MATS PERSSON (L) replik:

Herr talman! Det är uppenbart att regeringen inte ser integrationsproblemen. Mitt i högkonjunkturen växer det fram en ny underklass i Sverige präglad av sysslöshet och bidragsberoende – grogrunden för den kriminalitet som vi ser inte minst i våra förorter.

Arbetsförmedlingen gör bedömningen att 300 000 människor nästa år, 2018, kommer att vara utsatta grupper. Det är en grupp som ökar, och den ökar inte minst i ljuset av att fler nyanlända ska in på den svenska arbetsmarknaden.

I detta läge väljer regeringen att bara skönmåla svensk ekonomi och att föreslå åtgärder som är så små i relation till detta samhällsproblem att det blir nästan löjeväckande. Arbetsförmedlingen pekar ut 300 000 människor i utsatta grupper. Regeringens svar är 5 000 beredskapsjobb i offentlig sektor – 5 000 jobb och 300 000 i bidragsberoende och sysslolöshet. Vi ser en total avsaknad av förståelse för det som sker i det svenska samhället, där finansministern vägrar se verkligheten som verkligheten är.

Från Liberalernas sida har vi föreslagit ett antal reformer för att bryta den nya arbetslösheten. Det handlar om att skapa fler vägar in på den svenska arbetsmarknaden, där människor får möjlighet till enkla riktiga jobb i stället för bidrag, och där samhället ska ha stora förväntningar på människor att de ska försörja sig själva. Det handlar om att vi inte accepterar passivt bidragsberoende och att vi kräver en motprestation från dem som har försörjningsstöd, socialbidrag, att de har praktik, läser svenska språket eller gör någonting annat.

Varför ser inte Magdalena Andersson den nya underklassen? Varför är det bättre med ett bidrag än ett enkelt jobb? Varför är det bättre med kravlösa bidrag än att ställa krav på människor?

Anf. 15 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Jag vill då påminna Mats Persson om att jag är bekymrad för varje människa i Sverige som inte arbetar. Alla som kan arbeta ska arbeta. Men när Mats Persson säger att det växer fram en ny underklass tycker jag att det också kan vara värt att påminna om att andelen och antalet personer som är beroende av olika former av transfereringar för sin försörjning minskar under de kommande åren och faktiskt är det minsta sedan 1990-talet. Det är viktigt att se det om man nu talar om en ny framväxande underklass.

En sak som är uppenbar här är att Mats Perssons politik, som presenterades i budgetmotionen från Liberalerna och som till stora delar bestod av skattesänkningar för personer med högre inkomster, knappast är svaret. Det var det som var Liberalernas svar i deras budgetmotion. Det var där som de satsade de ekonomiska resurserna. Det är inte så vi bryter de växande klyftorna.

I stället behöver vi se till att investera för framtiden för alla som bor i Sverige. Oavsett om man bor i en bruksort eller i en förort behöver man kunna få bra förskolor och skolor för sina barn, skolor som fångar upp alla barn, bra fritidsaktiviteter, möjligheter att flytta hemifrån och sätta nyckeln i låset till sin egen första lägenhet och få en fot in på arbetsmarknaden. På alla dessa områden har regeringen arbetat för att vi i Sverige ska få ökade möjligheter. Vi har förstärkt resurserna till förskolorna, vi har förstärkt resurserna till skolorna, vi har genomfört den största bostadspolitiska satsningen på 20 år – framför allt för att det ska byggas nya hyresrätter – vi har vidtagit åtgärder för att människor ska kunna komma in på arbetsmarknaden och vi ser nu den lägsta ungdomsarbetslösheten på 13 år.

Regeringen jobbar aktivt med dessa frågor, både för människor som bor i våra förorter och i utsatta områden och för människor som bor i andra

delar av Sverige. Det är nämligen viktigt att alla i Sverige har möjligheter att ha ett eget jobb, en egen bostad och en egen försörjning.
(Applåder)

Anf. 16 MATS PERSSON (L) replik:

Herr talman! När man lyssnar på Magdalena Andersson blir det så uppenbart att hon inte ser verkligheten som verkligheten är. Sverige är mycket tudelat. Man kan välja att beskriva den ena delen av Sverige – högkonjunkturen och att människor får jobb. Men man kan också välja att försöka attackera framväxten av en ny underklass, bidragsberoende och sysslolöshet, där människor år efter år går på bidrag och aldrig kommer ur detta bidragsberoende.

I stället för att presentera förslag om detta gör Magdalena Andersson det klassiska att tala om bristerna i min politik. Jag presenterar vad vi föreslår, det vill säga fler enkla riktiga jobb, och vi vill ställa högre krav på människor så att människor inte fastnar i bidragsberoende.

Varför är det fel att ge fler människor chansen att komma in på arbetsmarknaden? Och varför är det fel att ha stora förväntningar på människor och att de ska arbeta? Varför är det fel att samhället ställer krav på människor att till exempel utföra praktik för att de ska få bidrag?

Jag tycker att detta på ett tydligt sätt visar att det finns en jobblinje mot en bidragslinje.
(Applåder)

Anf. 17 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Jag tycker att det är oerhört viktigt att alla människor som kan arbeta ska arbeta. Därför har regeringen också vidtagit flera åtgärder för att människor som står långt från arbetsmarknaden ska få möjlighet att delta på arbetsmarknaden.

Däremot delar jag inte Liberalernas uppfattning att vi ska sänka lönerna i Sverige – höga krav – ja, sänkta löner – nej.

Tvärtom tog jag i mitt inledningsanförande upp att det är viktigt att alla människor arbetar. Det som vi ser är också att andelen kvinnor med utländsk bakgrund som deltar på arbetsmarknaden är alldeles för liten. Många fler av de kvinnor som har flyttat till Sverige behöver komma in på arbetsmarknaden. Därför har vi avskaffat det vårdnadsbidrag som infördes när Liberalerna satt i regeringsställning och som innebar att många kvinnor låstes in i passivitet. Vi ändrar nu också föräldraförsäkringen för att fler kvinnor snabbare ska komma ut på arbetsmarknaden. Vi har gett Arbetsförmedlingen ett särskilt uppdrag för att fler kvinnor ska få ta del av de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna. Vi jobbar aktivt för att alla människor i Sverige som kan arbeta ska arbeta. Men vägen dit är inte att sänka skatten för dem som tjänar mest.

(Applåder)

Anf. 18 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Det har under en tid varit populärt att bygga passivhus. Det känner nog finansministern till. Om hon inte gör det kan hon säkert fråga valfri miljöpartist som kan detta utan och innan. Det handlar alltså om hus där man inte släpper ut något av den värme som alstras inne i huset utan behåller den för att spara energi.

Prot. 2016/17:95

18 april

*Debatt med anledning
av vårpropositionens
avlämnande*

Prot. 2016/17:95
18 april

*Debatt med anledning
av vårpropositionens
avlämnande*

Nu tycks finansministern och regeringen ha tagit detta huskoncept till en helt ny nivå i ett helt nytt sammanhang när man har gjort om hela Regeringskansliet till en ny typ av passivhus, där inte en enda strukturreform ska släppas ut i omgivningen. Och nog sparas det på energi. Det är utstämplat, och det är nedsläckt i reformfabriken. Där utanför får konjunkturen och tidigare jobbreformerna sköta jobbet och stå för energin. Det är allvarligt.

Men väldigt lite släpps in i passivhuset. De internationella bedömarens och regeringens egna expertmyndigheters råd och rekommendationer behandlas med passivitet. År efter år säger de: Gör någonting åt trösklarna in på arbetsmarknaden! Gör något åt krånglet med de subventionerade anställningarna! Gör något med kvalifikationskraven! Gör något med ingångslönerna, så att det under en period blir möjligt för personer som i dag står långt från arbetsmarknaden att ta ett arbete!

Men dessa insikter når inte in. När de aktiva reformerna för fler jobb och för en bättre vård uteblir återstår skattehöjningarna i en högkonjunktur. Regeringen fortsätter att leverera dessa skattehöjningar. Det är aktiva skattehöjningar, men det är passiviserande för ekonomin på sikt när man höjer skatten på jobb, företag och utbildning i en högkonjunktur.

När, finansministern, kommer de aktiva reformerna som bryter den passiviserande tudelningen på svensk arbetsmarknad?

Anf. 19 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Ja, de har ju kommit i två och ett halvt år, och vi ser också resultatet: 150 000 fler sysselsatta, den lägsta arbetslösheten sedan 2008 och den lägsta ungdomsarbetslösheten på 13 år.

Det handlar naturligtvis bland annat om att konjunkturen är god, men det handlar också om att regeringen har vidtagit viktiga åtgärder för att människor ska ha den utbildning som arbetsmarknaden kräver. Det vi såg när vi klev in på Regeringskansliet var nämligen att Sverige inte var rustat för att möta en förbättrad konjunktur. Alldeles för många människor hade inte fått använda krisåren till att rusta sig för att kunna ta jobben när de växte fram.

Därför var det nya kunskapslyftet en av de viktigaste åtgärder vi sjösatte så fort vi hade chansen efter att vi klev in på Regeringskansliet – samtidigt som vi gav instruktionen till Arbetsförmedlingen att driva en mer aktiv arbetsmarknadspolitik för att människor skulle rustas för de nya jobben. Vi har också vidtagit viktiga åtgärder för att förbättra infrastrukturen, få upp bostadsbyggandet och stärka skolsystemet.

Jakob Forssmed talar om de internationella bedömarens. De kommer med många olika råd, och olika bedömare kommer med olika råd – både de internationella och de svenska. Ett råd som både internationella och svenska bedömare nästan alltid samstämmt kommer med är att man borde göra något åt ränteavdragen och fastighetsskatten. Om Jakob Forssmed nu tycker att regeringen till punkt och pricka ska lyssna på deras rekommendationer vad gäller arbetsmarknaden, tycker han att vi också till punkt och pricka ska lyssna på rekommendationerna vad gäller fastighetsmarknaden?

(Applåder)

Anf. 20 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Det går naturligtvis att börja tala om andra frågor; det är givetvis fullt möjligt i en budgetdebatt.

Ser inte finansministern att vi nu har nästan 300 000 personer – en växande grupp, fler och fler – i utsatt ställning? De befinner sig allt längre från arbetsmarknaden. Om ni ser detta, var är era reformer för att klara att möta den utmaning dessa personer står inför? De får inte chansen att visa vad de går för. De får inte chansen att komma in i en arbetsgemenskap. Jag menar att ni är helt passiva inför detta.

Finansministern nämnde tidigare moderna beredskapsjobb. 5 000 moderna beredskapsjobb har utlovats till den här gruppen på 300 000 personer. Av dessa jobb har nu tolv kommit på plats. De är så få att det är osäkert om de ens finns. De moderna beredskapsjobben har blivit något slags post-moderna beredskapsjobb. Det duger inte som reform när så många människor står utanför arbetsmarknaden.

(Applåder)

Anf. 21 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Jag noterar att Forssmed inte ville tala om ränteavdrag och fastighetsskatt. Jag tog inte upp det för att få tala om en annan fråga utan för att påpeka det faktum att Forssmed tycker att vi ska lyssna noggrant på de internationella bedömnarna. Men Forssmed kanske tycker att vi ska lyssna med viss selektivitet?

Regeringen har naturligtvis arbetat oerhört aktivt för att fler människor ska komma in på arbetsmarknaden. Det har också blivit så att fler människor kommer in på arbetsmarknaden. Det gäller såväl människor som är födda i Sverige, vilket jag tycker är jättebra, som människor som är födda utomlands, vilket också är oerhört positivt.

Det är inte så att traineetjänster eller moderna beredskapsjobb är det enda regeringen jobbar med; det finns 80 000 fler utbildningsplatser och utbildningsmöjligheter sedan vi tillträdde – utöver den arbetsmarknadspolitik som finns sedan tidigare, med nystartsjobb och instegsjobb men även andra former av subventionerade anställningar. Vi har kraftigt byggt ut Samhall.

Vi har alltså jobbat oerhört aktivt för att de människor som står långt ifrån arbetsmarknaden ska få en chans att få in en fot på arbetsmarknaden. Den här regeringen håller aktiviteten i full gång.

(Applåder)

Anf. 22 ULF KRISTERSSON (M):

Herr talman! Inte sedan Berlinmurens fall har omvärlden varit lika osäker, men skillnaderna mellan då och nu är stora.

Då revs murar, och gränser öppnades. Människor och länder befriades. Nationer återföddes och återförenades, och Europas ekonomier knöts ihop. Liberalisering, internationalisering och marknadsekonomi ersatte socialism och det kalla kriget. En hoppfull frihetstid började.

Vår egen tid är mer hotfull än hoppfull. Vi har brexit i Europa och Donald Trump i USA. Vinner Marine Le Pen det franska presidentvalet skakas hela EU-samarbetet. Kina är ingen ny garant för frihandel. Vi har rysk aggression i vår närhet och terrordåd på Stockholms gator.

Alla som 1989 stod upp för friheten fick rätt i så mycket. Världen blev bättre, färre människor svälter och fler flickor går i skolan. Hela länder lyfter sig ur medeltiden. Detta är inga små framsteg! Men historien tog inte slut.

Den globaliserade och digitaliserade ekonomin som ger så stora möjligheter för många människor blev också komplicerad för hela samhällen. Migration ger människor på flykt en fristad men skapar också sociala spänningar och växande klyftor. Frihandel bygger välstånd, men inte i varje fabrik eller i varje yrke. Internet befriade informationen, men internetcensuren befäster diktaturen. Nationell statskapitalism snarare än demokratisk marknadsekonomi vinner nu mark i framgångsrika ekonomier i Afrika och Asien. Världen ser inte längre ut som 1989.

Herr talman! Mitt i allt detta är den svenska tillväxten hög och räntan låg. Dagens goda ekonomi döljer dock morgondagens långsiktiga problem. Halva Sveriges välstånd kommer från export och bygger på frihandel. Nya handelshinder vore dåligt för den globala ekonomin men extra skadligt för den svenska.

Här hemma lever orimligt många på bidrag i stället för av eget arbete. Varje krona som används för bidrag till någon som egentligen kan arbeta är en krona som kunde gå till fler poliser och ett starkare försvar. Den extremt höga arbetslösheten bland utrikes födda och dem utan utbildning biter sig nu fast i högkonjunktur och kommer att förvärras i nästa lågkonjunktur. Sverige glider isär och blir alltmer tudelat. Det hotar den sammanhållning som så länge varit en unik svensk tillgång och som väldigt få svenskar vill kompromissa om.

Herr talman! Vårpropositionens mest dolda hot handlar om skatter. Det är höjd skatt på entreprenörer, höjd skatt på flygresor, höjd fordonsskatt, höjd skatt på försäkringar och förstås höjd marginalskatt.

När Socialdemokraterna tillsammans med Sverigedemokraterna stoppade Alliansens sänkta marginalskatter inför 2014 fick 110 000 fler betala statlig inkomstskatt. Inför 2016 fick 56 000 fler betala, och inför 2017 var det 40 000 fler. Nu ska alltså ytterligare 80 000 få nästan fördubblad marginalskatt. 300 000 svenskar har plötsligt blivit så rika att de har förlorat rätten att behålla ens hälften av en löneökning. Sverige är på väg tillbaka till 1970- och 1980-talens orättvisa marginalskatter och på väg bort från idén om hälften kvar.

(Applåder)

Herr talman! Efter tre förlorade år i svensk politik behövs en ny reformagenda. Den mest akuta uppgiften handlar om integration och utanförskap. Ska Sverige vara ett internationellt öppet land måste fler komma in, inte bara i landet utan i samhället – i jobb och gemenskap. Under de senaste åren har vi tagit emot en kvarts miljon människor, och minst 150 000 av dem har bara grundskola i bagaget. De flesta både kan och vill arbeta, men då krävs lägre trösklar in på arbetsmarknaden.

Det är bra att även LO nu tycker så, men om det inte också leder till nya avtal måste en ny regering lagstifta fram förändringen. För den som inte har jobbat alls är inget jobb för enkelt eller för långt borta för att kunna tas. Samtidigt behövs högre krav på dem som inte jobbar trots att de kan jobba. Vi behöver en utbildningsplikt för dem utan grundläggande kunskaper och en stor bidragsreform som stramar upp, sätter tak och kräver successiv kvalificering in till alla de svenska förmånerna.

Herr talman! Att hjälpa fler med låg kompetens in på arbetsmarknaden är nödvändigt men långt ifrån tillräckligt. Den andra stora uppgiften handlar därför om företagsamhet och svensk konkurrenskraft. Sverige måste bli mer attraktivt för innovativa entreprenörer och växande företag. Det är nämligen bara framgångsrika företag som kan skapa de jobb som gör att fler både kan försörja sig själva och bidra till andras välfärd. Ser man inte det sambandet blir alla pengar egentligen statens, och politikens enda uppgift blir att fördela. Prova inte den vägen igen!

Alltför många företagare vittnar om höga skatter och brist på rätt kompetens, men för varje krona som regeringen nu "satsar" på företagande tar man tio tillbaka. Framtidens stora företag måste kunna växa i dag. Vi kan inte leva på gamla meriter. Nästan alla stora svenska företag är också gamla svenska företag. 20 av de 23 största globala svenska börsbolagen grundades mellan 1853 och 1953. Detta är imponerande men inte hållbart. Sverige måste vara ett land som entreprenörer och huvudkontor vill flytta till – inte ett land som man tvingas flytta ifrån.

Det måste löna sig bättre att vara företagare och att utbilda sig mer och ta större ansvar. Sverige behöver inte högre marginalskatter utan lägre entreprenörsskatter. Det behövs ett nytt fokus i skolan – på naturvetenskap, matematik och yrkeskunnande.

Herr talman! Regeringens och Vänsterns budget bygger på högkonjunktur, låga räntor och förhoppningen att Sverige aldrig ska möta en kris igen. Det är en riskabel strategi. Den tredje stora uppgiften är därför att i högkonjunktur rusta Sverige för nästa lågkonjunktur. Då måste man hålla i pengarna och inte säga "investera" varje gång man bara menar "spendera".

Regeringen öser nu beröm över sig själv för att Sverige har bytt finanskrisens underskott mot högkonjunkturs överskott. Fattas bara! Om man inte klarar överskott i goda tider klarar man det aldrig.

Att gång på gång bli överraskad av oväntat höga skatteinkomster är inget tecken på stram finanspolitik, utan det är precis vad som brukar hända i varje högkonjunktur. Det är inte finanspolitik alls – det är bara Excel. Skatteinkomster brukar dessutom falla lika snabbt när lågkonjunkturen väl kommer.

Alliansregeringen reformerade a-kassan och sjukförsäkringen och införde jobbskatteavdrag under den förra högkonjunkturen. Socialdemokraterna sänkte skatten på arbete och tog bort arvs- och gåvoskatten senast de regerade. Detta var strukturreformer som gav långsiktiga resultat. Men kan någon peka på en enda modig reform som Magdalena Andersson har genomfört med de – i och för sig ganska få – budgetar som hon både har lagt fram och sedan fått igenom i Sveriges riksdag? Nej, knappast.

Till sist: I Sverige tar vi stort ansvar för fattigdom, men fler måste också vara med och bygga rikedom. Den fjärde stora uppgiften handlar därför om en bättre syn på svensk fördelningspolitik. Sverige måste än en gång bli ett land fyllt av klassresor, där man kan börja med två tomma händer och komma precis hur långt som helst.

Barn till invandrare ska ha samma chans som andra barn att lyckas i livet. Då måste fler barn med invandrade föräldrar gå i förskola och lära sig riktigt bra svenska. Då måste skolan ha högre förväntningar på de barn som kommer från utsatta familjer. Då måste fler lågt utbildade vuxna få sitt allra första jobb, så att fler barn sedan kan få det bättre än sina föräldrar.

Prot. 2016/17:95
18 april

*Debatt med anledning
av vårpropositionens
avlämnande*

Det finns en tragisk röd tråd mellan utanförskap, bidragsberoende, kriminalitet och förlorat framtidshopp – mellan brinnande bilar i förorten och brända broar till framtiden. Bidragssverige förfuskar nu den svenska jämlikhetens själ och grundlägger en destruktiv social ärftlighet i stället för en inspirerande social rörlighet. Detta är fel väg för Sverige.

Herr talman! Svensk ekonomi går bra just nu, men regeringen nonchalerar de svårigheter som vi har framför oss. Det behövs en reformagenda som fokuserar på de riktigt stora uppgifterna. Det behövs politik som talar klarspråk om problemens storlek och konkreta reformer som trovärdigt kan möta de problem vi ser.

Vi kommer att vara väl förberedda för den uppgiften inför valet nästa höst. Den här regeringen måste bytas ut.

(Applåder)

Anf. 23 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Det sker snabba och stora förändringar i vår omvärld. Sverige behöver förhålla sig till en ny president i USA och till konsekvenserna av brexit. Internationella samarbeten sätts på prov, och vi ser att auktoritära styren växer sig starkare. Vi ser också ett alltmer aggressivt Ryssland, och vi har sett terrorattentat i Sverige.

Sverige behöver även i fortsättningen ha styrka att möta den oro som skapas av vår omvärld och den ökade otrygghet som många känner i vardagen. Sverige ska vara ett tryggt land.

Sverige är ett av världens mest konkurrenskraftiga länder, och den svenska exporten sysselsätter nästan 1 ½ miljon människor. I detta läge, med både brexit och Trump, behöver vi i Sverige stå upp för frihandel och öppenhet och arbeta intensivt för att försvara våra exportföretags möjligheter att fortsätta att verka.

I detta läge krävs ansvarstagande, men det kommer också att krävas samarbete. Jag skulle vilja fråga Ulf Kristersson varför han tycker att Sverigedemokraterna i det här läget är ett bra parti att samarbeta med. Vad tänker Ulf Kristersson att Sverigedemokraterna ska tillföra den ekonomiska politiken, handelspolitiken, säkerhetspolitiken och utrikespolitiken?

Anf. 24 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Det som finansministern just sa är nonsens, och det vet hon. Det var till finansministern jag ringde dagen efter hemkomsten från Storbritannien för att resonera om lärdomar från den pågående brexitprocessen – inte till någon annan. Jag gjorde detta för att jag bryr mig om vad Sverige ska göra i den processen.

Vi föreslår inget samarbete med Sverigedemokraterna. Vi påpekade det uppenbara: Riksdagen består av åtta partier – låtsas inte som att det åttonde inte finns!

Vad vi vill göra efter nästa val är solklart: Vi tänker bilda regering med Alliansen när vi har slagit ut er från regeringsmakten. Vi tänker inte samarbeta om vitala intressen med Sverigedemokraterna.

(Applåder)

Anf. 25 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Jag vet inte om detta är ytterligare ett besked från Moderaterna i frågan – i mina öron låter det så. Jag har hört Anna Kinberg Batra

säga att man vill samarbeta med Sverigedemokraterna och att man vill förhandla med dem i riksdagens utskott.

Innebär detta att Moderaterna inte ska förhandla med Sverigedemokraterna i den ekonomiska politiken eller i handelspolitiken? Betyder detta att ni inte ska samarbeta med Sverigedemokraterna i skattefrågor, till exempel? Är detta det besked som Ulf Kristersson ger i dag?

Anf. 26 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Jag brukar nämna att vi i riksdagens finansutskott hamnade på samma linje som Vänsterpartiet i någon fråga som gällde kontant-hantering i framtiden. Det var ingenting som generade mig djupt. Det rör sig om ett parti med antidemokratiska rötter, vars grundidéer jag inte delar. Det är ett parti som jag aldrig skulle bygga regeringsmakt på, och än mindre budgetmakt, finansministern! Men jag tyckte att det var rimligt att samtala med ett parti vars åsikter vi råkade dela just då.

Inget parti valt av Sveriges folk ska diskrimineras i denna kammare, men om man inte har koll på sina egna värderingar kan man lätt vandra vilse i den yttre vänsterkanten. Vi vandrar inte vilse i våra värderingar. Vi kommer att bygga budgetmakt och regeringsmakt på Alliansen – inte på någon annan.

(Applåder)

Anf. 27 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Alla gillar att säga att de bryr sig om miljön och klimatet, ibland även moderata politiker. Men sällan illustreras tomma ord så tydligt som när man läser Moderaternas ekonomiska politik. Där speglas nämligen den obefintliga miljöpolitiken.

Moderaterna verkar nu återigen förorda en ekonomisk politik i avsaknad av det mesta som inte rör skattesänkningar. Nu har de även backat från satsningen på höghastighetståg. Detta oroar de egna moderata kommunalråden, som ser att Moderaterna kan uppfattas som ett parti som endast ser behoven i Stockholm och som hindrar utvecklingen i resten av landet.

En ambitiös miljöpolitik kräver insatser på flera plan. Miljöskatter är ett verktyg som historiskt har visat sig vara effektivt. Vi ser till exempel att skatten på eldningsolja fick människor i Sverige att byta energislag. Vi har också sett hur koldioxidskatten har visat vägen för andra länder genom att Sverige har gått före.

EU-kommissionen visar i en undersökning att Sverige är ett av de länder som har minst miljöskatteintäkter i procentandel av de totala skatteintäkterna. I granskningen visas att en hel del pekade på god utveckling i början av 2000-talet men att övergången till miljöskatter förlorade i styrka i samband med att den borgerliga regeringen tog över.

Nu har den här regeringen äntligen en rad utredningar klara eller nästan klara, men när vi lägger fram förslag verkar Moderaternas svar alltid vara nej.

Ulf Kristersson har varit duktig på att ducka för direkta frågor som jag har ställt i tidigare debatter, men med förhoppningen om att trägen vinner frågor jag igen: Tycker Moderaterna att det är rimligt att Sverige fortsätter att vara bland de länder som har lägst andel miljöskatter av sina totala skatteintäkter?

Prot. 2016/17:95

18 april

*Debatt med anledning
av vårpropositionens
avlämnande*

Prot. 2016/17:95
18 april

*Debatt med anledning
av vårpropositionens
avlämnande*

Anf. 28 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Jag och Miljöpartiet har den här ordväxlingen två gånger per år. Ni ställer samma fråga varje gång, och jag ger ungefär samma svar varje gång. Jag tycker att det är en tradition som vi gott kan bevara.

Jag brukar påpeka att till skillnad från Miljöpartiet vet Centerpartiet vad grön skatteväxling betyder, det vill säga man sänker skatter på en del saker och höjer skatter på andra saker. Man skapar en ny fördelning i ekonomin. Ni medverkar i princip bara till höjda skatter, vilket förtar en del av trovärdigheten i äktheten hos denna skatteväxlingsidé. Det är det ena som jag brukar påpeka, och det gör jag även i dag.

Det andra jag brukar påpeka är att vi är måna om att resurserna ska användas där de är mest effektiva. Därför är vi skeptiska till insatser som bara slår mot svenska saker som svenskt flyg och svensk bilpark, och alltså bara slår mot den sortens saker som är begränsade hit, när resurserna skulle kunna göra ännu större nytta väl använda någon annanstans.

Jag kan använda mer torr prosa från Finanspolitiska rådets rapport från 2016 som kom med anledning av er regerings då lagda proposition: ”Om Sveriges kostnadsineffektiva klimatpolitik får efterföljare,” – internationellt alltså – ”riskerar politiken för att stoppa klimatförändringarna att bli så dyr att den blir politiskt omöjlig.” Det är dålig miljöpolitik. Den står inte vi för. Jag respekterar ambitionerna, men jag tror att ni går vilse i ambitionerna att göra mer här i stället för där där nyttan skulle vara som störst.

Jag tycker att ett exempel på detta är det bonus–malus-system som nu verkar vara på väg. Många påpekar att det med precision skulle innebära att människor inte kan byta till nya och tekniskmartare bilar som släpper ut mindre bränsle, och dessutom slår det av en händelse med precision mot den enda större biltillverkare som Sverige fortfarande har kvar i Göteborgstrakten. Det är också en dålig samlad politik för Sverige.
(Applåder)

Anf. 29 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Jag noterar att svaren från Ulf Kristersson är desamma på mina frågor som också är desamma. Jag hade dock hoppats på att kunna få lite uppdaterade svar.

När det gäller hur bra den förra regeringen var på till exempel grön skatteväxling visar EU-kommissionens granskning just att den inte var så bra på det. Miljöskatternas andel av bnp eller andra mått har inte ökat, och de behöver komma upp.

Det Ulf Kristersson inte heller nämner i sin utläggning är att miljöförstöringen är mycket dyr och att de kostnaderna kommer att öka. Vi kan naturligtvis fortsätta att stå här och säga att vi inte ska göra någonting annat i Sverige än vad man gör i andra länder, men det tror vi leder helt fel. Vi måste ha föregångare i politiken, och det har vi haft förut också.

Om nu Moderaterna inte tror på miljöskatternas styrande effekt, vad vill ni då göra i stället för att nå klimat- och miljömål och leva upp till de internationella åtagandena för mångfald och goda livsbetingelser på den här planeten?

(Applåder)

Anf. 30 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Ingen gör allting perfekt. Det brukar jag ofta säga. Efter åtta års regering inser man i efterhand att man gör en del saker bra och andra saker mindre bra. På miljöområdet hände det många bra saker. I en växande ekonomi fick vi ned de samlade koldioxidutsläppen med 17 procent. I en växande ekonomi hade vi tio gånger så mycket vindkraft som när vi tillträdde 2006. Antalet miljöbilar ökade 15 gånger. Det hände saker hela tiden. En växande ekonomi, både offentlig och privat, skapade utrymme för människor att göra klokare val.

Jag misstror inte era ambitioner. Jag misstror däremot grovt de medel ni använder när ni misstror marknadsekonomins inneboende förmåga att låta människor använda resurser på ett nytt och klimatsmartare sätt. Det finns massor av exempel på människor som vill göra detta med sin privata ekonomi. Luras då inte av Socialdemokraternas ständiga vilja att höja skatten på allting!

(Applåder)

Anf. 31 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Jag vet inte om Ulf Kristersson märkte hur vädret slog om när han klev upp i talarstolen. Det började helt plötsligt snöa. Jag tror att även vädret känner på sig att samhället blir mycket kallare när moderater talar. Det säger en hel del, tycker jag.

Ulf Kristersson tog upp styrkan i Sverige och den svenska modellen. Den svenska modellen handlar om att det är parterna som sätter lönerna. Det vill ni ändra på. Ulf Kristersson hotade här med att han vill lagstifta om vilka löner som ska gälla i Sverige. Vi vet att ekonomisk jämlikhet knappast är någon moderat paradgren, och den generella välfärden är alltid mindre värd än en skattesänkning.

Att jobba i välfärden är mycket viktigt sett till den svenska styrkan. Det är arbete som ofta är givande och ger mycket uppskattning, men det är också oerhört slitsamt och stressigt, och det kräver mycket av en. Jag vet det, för jag har själv jobbat i både förskolan och äldreomsorgen. Jag vet också hur uppskattat det man gör där är. Men i dag är många välfärdsyrken bristyrken, och det är mycket hårda och tuffa arbetsvillkor. Det är delade turer, det är många gånger låga löner och det är alldeles för få arbetskamrater på många håll inom välfärden.

Vi har fått igenom 10 miljarder mer i ökade statsbidrag, men trots det finns det stora brister. Min fråga till dig, Ulf Kristersson, är: Är det inte moraliskt rimligt att sådana som du och jag, som tjänar 63 000 kronor och har ungefär 38 000 kronor kvar efter skatt, bidrar något mer till den gemensamma välfärden så att vi kan få fler sjuksköterskor, vårdbiträden, undersköterskor och förskollärare och att de kan få högre löner och bättre arbetsvillkor? Är det inte moraliskt ansvarsfullt att de som faktiskt har det mycket gott ställt bidrar lite mer så att välfärdens arbetare kan få bättre arbetsvillkor?

Anf. 32 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Jag tänker lämna såväl de oklara lustigheterna som spydigheterna okommenterade.

Låt mig däremot besvara frågan om moral. Är det moraliskt rätt att staten tar mer än hälften av vad en barnmorska tjänar på att jobba extra?

Prot. 2016/17:95
18 april

*Debatt med anledning
av vårpropositionens
avlämnande*

Är det moraliskt rätt att staten tar mer än hälften av inkomsten från någon som anstränger sig extra för att andra ska få vad de behöver? I mitt fall är svaret nej. I ditt fall, Ulla Andersson, är jag helt säker på att svaret är ja. Hundra procent hade antagligen varit en låg kostnad i ditt fall.

Jag tror att skattepolitiken handlar om något så fundamentalt som vem det är som i grund och botten äger resultatet av mitt arbete. Är det jag själv, med lagstadgade och frivilliga förpliktelser att hjälpa andra som har det svårare än jag, eller är det i grund och botten Skatteverket som äger pengarna så att en budgetpartner till regeringen ska kunna bestämma vem som ska dra nytta av de pengarna i stället för den enskilde?

Vi skiljer oss helt enkelt åt i den frågan. Mer pragmatiskt uttryckt tycker jag att det är uppenbart att ni har fel. Vi har prövat er väg förut. Alla som är något yngre än vad Astrid Lindgren var vet vad som händer med en omoralisk skattepolitik, när man tar människors pengar från dem och satsar dem på sådant som politiken just för stunden tycker är angeläget. Det får förödande konsekvenser. Det göder svartarbete. Det göder skatteflykt. Det göder en upplevelse av att politiken inte gör legitima saker. Prova inte den vägen igen! Ni har gjort det en gång förut.

Anf. 33 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Först och främst vill jag säga att under den tid som Ulf KristerSSon hänvisar till hade vi en högre sysselsättningsgrad och lägre arbetslöshet i det här landet än vad vi har i dag trots att det går framåt.

Hela Ulf KristerSSons liv är finansierat av skatter. Förlossningen, din tid i förskolan, din tid i skolan, din mammas eller mormors äldreomsorg, ditt behov av sjukvård, de vägar du åker på, ditt behov av polis och så vidare – allt det är finansierat av skatter.

Även välfärdsarbetarnas villkor är finansierade med skatter. Då är det väl helt rimligt att du och jag som har 63 000 kronor i inkomst och efter skatt faktiskt har 38 000 kronor kvar bidrar lite mer. 38 000 kronor är mycket, mycket mer än vad dessa välfärdsarbetare har i lön. En undersköterska har 25 000 kronor, en sjuksköterska har ungefär 29 000 kronor och en polis har 28 000 kronor efter sex år i yrket. Är det då inte rimligt att vi faktiskt bidrar mer så att de kan få bättre arbetsvillkor och löner? Vi är alla beroende av deras arbete.

Anf. 34 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Jag har aldrig sagt och jag kommer aldrig att säga att skattepengar inte behövs och inte ska användas ansvarsfullt. De gör otroligt stor nytta. Men alla resurser är ändliga. Om alla våra pengar går enbart till skattemedel har vi inga pengar kvar själva.

Jag har aldrig, inte en enda gång, hört Vänsterpartiet säga: Nu får det vara nog. Där går gränsen för hur högt skattetrycket kan vara. Det har jag inte hört en enda gång. Det finns alltid lite mer skattepengar att ta ut och alltid någonstans att göra av de skattepengarna.

Om vi hade haft låga skatter, internationellt sett, kunde man ha sagt: Är det inte rimligt att vi går från att ha västvärldens lägsta skatter till att ha västvärldens normalskatter för att finansiera gemensamma saker? Men så är inte fallet. Vi har redan mycket höga skatter, internationellt sett. Vi har redan den fria världens sannolikt högsta marginalskatter. Vi har dessutom problem med just de grupperna som har de marginalskatterna.

Ni är aldrig nöjda, Ulla Andersson. Hur höga skatterna än är ska de alltid höjas.
(Applåder)

Anf. 35 OSCAR SJÖSTEDT (SD):

Herr talman! Den här regeringen och den budgetproposition som nu lämnas på riksdagens bord brister i ett stort antal avseenden. Det är min absoluta övertygelse att den gör det för att man är inkapabel att se grundläggande kausala samband.

Man förstår inte sambandet mellan villkor, möjligheter och incitament för företag att verka på en konkurrensutsatt marknad och deras möjligheter att växa och skapa fler jobb. Man förstår inte sambandet mellan människors drivkraft att utbilda sig, vidareutbilda sig, gå från bidrag till arbete och det skattetryck som drabbar dem om de gör det. Man förstår inte heller sambandet mellan företagares drivkrafter att få sina företag att växa, människors drivkraft att arbeta och försörja sig själva och de totala resurser som står till förfogande för oss politiker, när det gäller att inte bara bibehålla utan även vidareutveckla en stark välfärdsstat.

Om man inte förstår dessa samband är det inte bara möjligt utan högst sannolikt att man landar i felaktiga politiska slutsatser.

Låt oss ta ett exempel och prata om poliser! Det verkar helt plötsligt finnas ett väldigt starkt stöd i denna kammare för den linje som Sverigedemokraterna har drivit i många herrans år, nämligen att det behövs fler poliser. I det läget säger finansministern att det inte finns utrymme för lönehöjningar eller andra satsningar för att förbättra arbetsvillkoren för landets poliser. De pengar som finns ska nämligen användas till att utbilda fler.

Samtidigt är det poliser som lämnar yrket just på grund av undermåliga arbetsvillkor och såklart på grund av en groteskt inkompetent polisledning. Denna polisledning hålls under armarna enkom som ett resultat av att man har rätt färg på partiboken, en synnerligen röd sådan. Då hjälper inte alla utbildningsplatser i världen för att råda bot på problemet.

Dessutom, om man som polis inte får se sin familj, sina barn, under dygnets ljusa timmar och om man förväntas riskera sin fysiska trygghet så fort man är i tjänst ska man ha betalt därefter.

Låt oss prata om sjuksköterskor, eller ännu hellre om bristen på sjuksköterskor! Den är vi alla hyfsat överens om. Men där slutar också konsensus. Visst kan vi säkerligen utbilda fler sjuksköterskor. Det tycker jag också att vi ska göra. Men hur hjälper det sjukvården här och nu, i dag? Svaret är: inte alls. Samtidigt vet vi att drygt 9 000 utbildade, mer eller mindre erfarna, sjuksköterskor arbetar med något helt annat. Då räknar man inte in alla dem som arbetar kvar i yrket men någon helt annanstans, inte minst i Norge.

Vi vet varför de lämnar; man har frågat dem. De har inte lämnat eftersom de plötsligt har kommit på att de har valt helt fel väg i livet eller har börjat brinna för någonting helt annat. Det har lämnat beroende på undermåliga arbetsvillkor. Det handlar om sådant som arbetstider, stress, belastning, möjligheten att kunna påverka sin egen situation och dålig löneutveckling. De handlar om att kunna äta sin lunch i någorlunda lugn och ro eller en sådan fundamental sak som att över huvud taget kunna gå på toaletten.

Prot. 2016/17:95
18 april

*Debatt med anledning
av vårpropositionens
avlämnande*

Vi kan utbilda, utbilda och utbilda lite mer. Men om de som utbildar sig inte stannar kvar i yrket är vi helt enkelt kvar där vi är. Men det finns lösningar på detta. För att hitta dem måste man dock dels förstå sambanden, dels komma till insikt om vissa saker.

Man måste förstå att personal är någonting som man har till låns. De är inte livegna – tack och lov. Personal stannar kvar precis så länge som de känner att de fyller en funktion, får rimlig ersättning för det värv som de utträttar, inte ställs inför valet mellan karriär och familj, har möjlighet att växa på sin arbetsplats, vidareutbilda sig och så länge stressnivån är hanterbar. Den ska inte nödvändigtvis vara låg, men hanterbar.

Det är såklart inte gratis, tvärtom. Men det är värt det. Och det handlar inte om någon liten gest, i alla fall inte bara, för att visa uppskattning för alla dem som sliter i det offentliga tjänsten. Det handlar om att upprätthålla åtminstone en grundläggande nivå på välfärden.

Alternativkostnaden, det vill säga för att inte satsa ordentligt på de offentligt anställda, blir betydligt högre. Tro mig!

Sverigedemokraterna kommer att fokusera mycket på de offentligt anställda i vår budgetmotion, inte minst dem som arbetar i sjukvårds- och omsorgsyrkana.

När det gäller just sjukvården är Sverige väldigt långt fram i många avseenden, förutom i det allra viktigaste. Det handlar såklart om tillgängligheten. Vad spelar det för roll att vi har en väl utvecklad sjukförsäkring, världens kanske bästa och främsta läkare och världens bästa maskiner om patienten sitter fast i en värdkö?

Tillgänglighet handlar om antalet vårdplatser. Sverige har minst antal vårdplatser per capita i hela Europa. Och antalet vårdplatser avgörs av hur mycket kvalificerad personal vi har. Tillgängligheten i sjukvården börjar och slutar med personalen.

Svenska folkets förtroende för den allmänna, offentligt finansierade sjukvården har minskat. Det har bland annat resulterat i att många väljer att skaffa en privat sjukförsäkring. Det vill nu regeringspartierna tillsammans med kommunistpartiet sätta stopp för, genom att på olika sätt försvåra för och straffbeskatta sådana lösningar. Till dem har jag i dag ett klart och tydligt besked: Ni kommer inte att ha mitt stöd för detta. Ni kommer inte att ha Sverigedemokraternas stöd för detta. Därför kommer ni förhoppningsvis inte heller att ha riksdagens stöd för detta. Punkt.

Om man ser det som ett problem att allt fler – privatpersoner, småföretagare och även större arbetsgivare – väljer att teckna privata sjukvårdsförsäkringar finns det en jätteenkelt lösning på problemet. Man tar helt enkelt bort efterfrågan på dem. Det gör man genom att se till att den offentligt finansierade sjukförsäkringen fyller den efterfrågan som finns. Och det gör man genom att komma till insikt om att man behöver satsa betydligt kraftfullare på de anställda vi har i sjukvården.

Det kommer vi att satsa ordentligt på. Och det gör vi allra helst tillsammans med andra partier.

Herr talman! Nuvarande regering visar på en närmast abnormt kreativ förmåga vad gäller nya sätt att öka skattetrycket. Man höjer skatten för väldigt många löntagare, eftersom man tycker att de är höginkomsttagare. Men tänk nu på ett ganska vanligt hushåll med låt oss säga två barn och två vuxna. Den ena föräldern kanske jobbar deltid eftersom barnen fortfa-

rande är små. Den andra föräldern jobbar som rektor, barnmorska, gruvarbetare, polis eller elektriker. De har mellan 2 och 3 miljoner kronor i bostadslån, på vilket ränta och amortering ska betalas varje månad. Tror ni att det hushållet uppfattar sig som ett höginkomsthushåll? Nej, det gör de inte. Det är de inte heller. Men regeringen har bestämt att de är det och belägger därför en av föräldrarna med en marginals katt på 50 procent – 50 procent.

Det är klart att de som tjänar riktigt bra också ska betala lite mer i skatt. Det har jag inga problem med. Mitt problem är att den här regeringen har en fullkomligt bisarr syn på när ett hushåll, ett vanligt hushåll, blir ett med regeringens ögon höginkomsthushåll. Regeringen bestraffar helt vanliga, hårt arbetande löntagare.

Regeringen talar om flygskatt, kilometerskatt, kemikalieskatt, entreprenörsskatt och så vidare. Smaka bara på det sistnämnda – en särskild skatt för entreprenörer, det vill säga för just precis dem som startar nya företag, som driver små företag och därigenom skapar nya arbetstillfällen.

Herr talman! Det gjordes en ganska bra liknelse nyligen som jag läste om i en tidning. Regeringen betraktar de svenska företagen ungefär på samma sätt som de gamla vikingarna betraktade grisen Särinner i Odens sal, i Valhall. Man kunde slakta den på kvällen, men likväl återuppstod den dagen efter. Det hade varit bra om det hade varit så, men dessvärre funkar det inte på det här sättet, i alla fall inte här i jordelivet.

(Applåder)

Anf. 36 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Sverigedemokraterna gick till val på att det var oacceptabelt att skattepengar som skulle gå till vård, skola och omsorg i stället gick till aktieutdelningar. Men efter ett par middagar med lobbyföretaget Kreab, ja, då hade man en helt annan åsikt – en åsikt som för övrigt gick hem bättre hos Moderaterna.

Nu vill Sverigedemokraterna tillsammans med Anna Kinberg Batra, Moderaterna, säkerställa riskkapitalisternas fortsatta vinster som de tjänar på våra skolbarn.

För Oscar Sjöstedt är det en sak vad man lovar i valrörelsen, men en helt annan sak vad man gör efter valet. För mig är det enkelt: I mitt Sverige ska skattepengar gå till de verksamheter som de är avsedda för, inte till riskkapitalister. I mitt Sverige ska barn inte ställas på gatan för att skolan inte längre går med vinst. I mitt Sverige gör vi gemensamma investeringar för att alla elever ska nå kunskapsmålen i trygga och jämlika skolor.

Men Sverigedemokraterna sviker de svenska skolbarnen gång på gång. De vill spara 10 miljarder i kommunerna. Då är min fråga till Oscar Sjöstedt: Hur många lärare för mycket tycker Oscar Sjöstedt att det finns i kommunerna runt om i hela Sverige? Och framför allt: Varför står Sverigedemokraterna upp för riskkapitalisternas rätt till vinst snarare än för våra skolbarns rätt till kunskap?

(Applåder)

Anf. 37 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! Det är oroväckande och märkligt om finansministern inte är kapabel att läsa en ganska enkel budgetmotion. Den är inte jätteenkel,

Prot. 2016/17:95
18 april

*Debatt med anledning
av vårpropositionens
avlämnande*

men en finansminister borde klara av att läsa den. Men ta kontakt med mig, så ska jag lära finansministern att läsa vår budgetmotion.

Det där är ju bara rakt igenom trams. Detta med nedskärningar i kommuner och landsting stämmer inte. Det finns inget sådant förslag. Jag ska ta med mig budgetmotionen nästa gång, så får vi titta på den tillsammans.

Sverigedemokraterna gick till val på att bibehålla valfriheten inom välfärden. Vi tycker att valfrihet har ett egenvärde. Vi är inte socialister. Vi vill inte ha ett offentligt monopol. Vi tycker att medborgarna ska ha rätt och möjlighet att välja själva.

Om man ställer valfrihet och kvalitetskrav mot varandra säger de flesta väljare och till och med Socialdemokraternas väljare att det viktiga är kvalitetskraven, inte att få bort friskolorna. Det är där som vi ska jobba jätte hårt, men inte genom att ta bort valfriheten. Det finns ett egenvärde i valfrihet. Vi är inte socialister, och vi kommer inte heller att bli det.

Nästan alla partiets sympatisörer – det finns ett undantag – säger samma sak: Det viktiga är inte att få bort friskolorna, det viktiga är höga kvalitetskrav. Det är nummer ett. Till och med Socialdemokraternas väljare tycker det, och det är det vi driver.

(Applåder)

Anf. 38 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Det är ingen som vill ta bort valfriheten. Det finns fantastiska möjligheter för både föräldrar och barn att välja mellan olika skolor och olika pedagogisk inriktning. Frågan är om våra skattepengar ska gå till dessa skolor – eller till stora vinster.

Jag hävdar inte på något sätt att Sverigedemokraterna är socialister. Däremot hänvisar jag till det som Sverigedemokraterna sa före valet till sina väljare i en motion, då man ju inte heller var socialister. Man skrev: Vi ska följa de nordiska länderna. Friskolor ska inte ta ut någon vinst.

Ni skrev att det är orimligt att skattemedel förs ut från verksamheten och att skattemedel ska användas för att höja kvaliteten, inte delas ut som vinst.

Så var budskapet till väljarna före valet. Varför har ni ändrat er nu och i stället står upp för riskkapitalisternas rätt till vinst, snarare än för skolbarnens rätt till kunskap? Varför har Sverigedemokraterna ändrat sig? Är det på grund av några middagar med pr-byråer i Stockholm eller vad är det som har hänt? Varför spelar löftet till väljarna inte längre någon roll?

(Applåder)

Anf. 39 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! Jag har inte ätit en enda middag med någon pr-byrå här i Stockholm. Kan vi få slut på det där tramset nu? Kliv upp ur sandlådan!

Nu säger finansministern två saker samtidigt. Socialdemokraterna vill också ha valfrihet. Ärligt talat: Den Reepaluutredning som man tillsatte som en direkt eftergift till kommunistpartiet för att få stöd inte minst vid budgetvoteringarna är perfekt designad för att sätta stopp för valfriheten, för samtliga privata inslag i välfärdens verksamheter.

Ta den där Reepaluutredningen och släng den i det runda arkivet! Den kommer inte passera den här kammaren, det kommer jag att se till. Det är

en eftergift till kommunistpartiet för att det ska finnas ett offentligt alternativ. Medborgarna ska inte ha någon valfrihet. Jag kommer inte att köpa det. Det kommer inte att ske, not on my watch.

(Applåder)

Anf. 40 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Det finns ett tydligt mönster i Oscar Sjöstedts retoriska inlägg. Varje gång som han blir trängd använder han härskartekniker. Jag hoppas att det ska bli ett slut på det.

5 miljarder som skulle ha gått till vård, skola och omsorg gick i stället till utdelning, koncernbidrag eller räntor. Det motsvarar lönen för 10 000 sjuksköterskor. Oscar Sjöstedt säger sig vurma för de anställdas villkor i sjukvården. Då kunde han ha tagit de 5 miljarderna och gett 10 000 sjuksköterskor högre lön.

Jag tänkte ta upp detta med skatter och teorin bakom jobbskatteavdraget. Den teorin handlar ju om att sätta press nedåt på lönerna, det vill säga tvärtom mot det som Oscar Sjöstedt pratade om i talarstolen då han sa sig vilja höja löner.

Men teorin bakom jobbskatteavdraget handlar också om att sjuka och arbetslösa ska betala högre skatt vid lika inkomst. Sjuksköterskor, barnmorskor, undersköterskor och förskollärare som sliter väldigt hårt och bokstavigt talat bär välfärden på sina axlar jobbar så hårt att de blir sjuka. Med Oscar Sjöstedts och Sverigedemokraternas synsätt är det helt rimligt att de ska betala högre skatt när de blir sjuka. Det gäller också den industriarbetare eller byggnadsarbetare som förlorar jobbet på grund av att fabriker lägger ned eller på grund av arbetsbrist. Då ska man betala högre skatt.

Varför, Oscar Sjöstedt? Varför ska sjuka och arbetslösa betala högre skatt vid lika inkomst? Vid en inkomst så låg som 11 000 kronor ska de betala 1 000 kronor mer i skatt med er politik. Varför då?

(Applåder)

Anf. 41 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! De 5 miljarder kronorna finns ju bara i en värld för att Ulla Andersson ska kunna använda dem på andra sätt. De finns ju bara i en värld med 100 procent bolagsskatt. Det är liksom inte pengar som man bara kan gå in och ta.

Låt oss prata om jobbskatteavdraget. Det är jätteintressant. Hela idén är ju att öka drivkraften att jobba. Det är riktigt att det sätter press, kanske inte nedåt, men inte lika mycket press uppåt på lönebildningen. Det är en bärande del, eller bärande vet jag inte men en effekt av jobbskatteavdraget.

Men löntagarna är rimligen i första hand intresserade av sin nettolön, inte av sin bruttolön. Man har väl hellre en högre nettolön, eftersom man ändå betalar så mycket skatt på högre löner. Det är klart att det får den effekten.

Det är Vänsterpartiet tillsammans med regeringspartierna som har ett budgetsamarbete. Tycker man att det är ett stort problem kan man väl upphöra med det. Det skulle inte passera den här kammaren förstås, men jag har inte sett några initiativ från vare sig regeringen eller dess samarbetspartier att gå i den riktningen.

Jag tycker att man ska ha ett väldigt starkt skydd i den händelse att man blir arbetslös, självklart. Men det får inte gälla för evigt. Jag tror på en

Prot. 2016/17:95

18 april

*Debatt med anledning
av vårpropositionens
avlämnande*

Prot. 2016/17:95
18 april

*Debatt med anledning
av vårpropositionens
avlämnande*

modell där man kombinerar å ena sidan ett starkt försäkringskydd med å andra sidan fortsatta incitament att gå tillbaka till jobbet. Man ska ha ett generöst tak i a-kassan, men under en begränsad tidsperiod. Då kan man kombinera det bästa av två världar. Denna modell förespråkar Sverigedemokraterna, och den har inte minst väldigt starkt stöd i den nationalekonomiska forskningen. Jag tror på den.

(Applåder)

Anf. 42 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Det var Skatteverkets rapport som angav att du, jag och alla andra i det här landet har betalat 5 miljarder i skatt till omsorg, vård och skola, vilka i stället gick till utdelningar, räntor och koncernbidrag – 5 miljarder.

Det löntagaren främst är intresserad av är självklart att göra ett gott arbete och bidra till samhället men också att få betalt för sitt arbete. Om man sätter en press nedåt på lönerna blir det mer till ägaren och företaget. Det är självklart att man vill ha betalt för sitt arbete, särskilt om det är ett viktigt arbete såsom en sjuksköterskas, förskollärares eller byggnadsarbetares arbete. Det är klart att man ska ha betalt för sitt arbete.

Det Oscar Sjöstedt vill ha är en straffbeskattning. Oscar Sjöstedt tycker att det är helt rimligt att man om man i vårt land arbetar så att man blir sjuk också ska betala högre skatt. Vänsterpartiet och regeringen har nu kommit överens om att skatten ska sänkas för dem som har sjukersättning, vilket är helt rimligt. Varför ska man straffbeskatta sjuka och arbetslösa, Oscar Sjöstedt? Har ni något emot dessa samhällsgrupper?

(Applåder)

Anf. 43 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! Det blir nästan lite löjligt. Det handlar inte om någon straffbeskattning. Poängen med jobbskatteavdraget är att det ska stimulera till arbete.

Ulla Andersson måste lära sig att hålla isär brutto- och nettolönen. Det sätts ingen press nedåt på nettolönen om man får sänkt skatt, tvärtom. Man får behålla mer av sin lön. Man går upp i nettolön. Det är ganska centralt att hålla isär dessa begrep. Och det är heller inte jätteavancerat.

Låt oss återkomma till välfärden. Jag tror inte på något slags vilda västern i välfärden och att vem som helst ska få operera. Jag vill ha ett mycket strikt och tydligt regelverk på plats för alla aktörer, även om aktören är den lokala kommunen eller landstingen. Det gäller alla aktörer, såväl offentliga som privata. Det finns även andra former, till exempel föräldrakooperativ, stiftelser och kanske ytterligare någon variant. Kraven ska vara strikta både vad gäller tillstånd i tillståndsprovningen och sanktioner vid tillsynsprovningen om man inte sköter sig.

(Applåder)

Anf. 44 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Jag lyssnade med intresse på Oscar Sjöstedts anförande om bland annat kompetensbrister inom vården. Sverigedemokraterna säger sig ibland värna de äldre i samhället. Av båda dessa skäl tycker jag att

det är förvånande att Sverigedemokraterna numera omfattar en av regeringens allra märkligaste och sämsta reformer, nämligen införandet av en särskild löneskatt för äldre som jobbar.

Om man läser Sverigedemokraternas budgetmotion ser man att det framgår att de stöder regeringens förslag om en särskild löneskatt för äldre över 65 som jobbar. Det är en extra skatt om man anställer äldre, och den fanns inte före 2015.

Detta är särskilt allvarligt när många verksamheter, såsom polisen, vården och socialtjänsten, behöver behålla äldre erfarna medarbetare ytterligare ett par år. I stället lägger ni på en straffskatt om man gör det. Detta slår mot våra äldre, mot ekonomin och mot välfärdens viktiga verksamheter. Det trycker dessutom ut äldre som vill bidra i ålderspension.

Hur är detta att värna vårdens kompetensbehov? Hur är detta att värna våra äldre, Oscar Sjöstedt?

Anf. 45 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! Jag vet inte hur många gånger jag själv har kritiserat den särskilda löneskatten, men det är i varje fall mängder av gånger. Det är klart att vi inte ska straffbeskatta de äldre som väljer att stanna kvar på arbetsmarknaden, tvärtom.

Vi som är politiker får av journalister och andra ofta frågorna: Vilken pensionsålder vill du ha? Vill du höja pensionsåldern? Eller kanske sänka den?

Det finns ju inte en enda pensionsålder, utan det finns mängder av pensionsåldrar. Jag tror att det är dit vi måste gå, det vill säga mot ett mer flexibelt system. Folk kommer att vilja gå i pension både lite tidigare och lite senare. Då måste morötterna såklart finnas där.

Vi ska självfallet inte straffbeskatta äldre för att de väljer att stanna kvar på arbetsmarknaden när de är 65-plus. Vill de och kan de så ska de såklart göra det. Om något borde vi kanske stimulera detta på något sätt i stället.

Jag har kritiserat detta mängder av gånger. Det är märkligt att Jakob Forssmed har missat det. Men jag gör det en gång till: Jag tycker att det var fel av regeringen att göra som man gjorde. Detta är inte bra.

Vi kan här i kammaren besluta om att höja pensionsåldern med si eller så mycket och på så sätt lösa olika problem. Men det är bättre att göra det med morot än med piska. Vi kan säga: Du *behöver* inte gå i pension senare, men om du *vill* får du gärna stanna kvar på arbetsmarknaden i ett, två eller till och med tre år. Jag tror att detta är en förutsättning för att det ålderspensionssystem som vi i dag har ska vara finansiellt hållbart.

Jag tror emellertid inte att dagens ålderspensionssystem är finansiellt hållbart. Vi måste klura ut något smart. Det här gäller framför allt den generation som jag själv tillhör. För oss kommer det inte att vara finansiellt hållbart.

Anf. 46 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Jag blir lite förvirrad av svaret. Jag delar bedömningen att regeringen har genomfört en mycket märklig reform. Man trycker ut människor som vill bidra inom inte minst välfärdens viktiga verksamheter. Det handlar om läkare, poliser och sjuksköterskor som det nu blir dyrare

för kommuner och landsting att anställa. Det gäller för den delen även privata företag.

Men, Oscar Sjöstedt, det kostar pengar att gå emot regeringens förslag. Ni satsar 0 kronor i ert budgetalternativ på att gå emot den särskilda löneskatt som regeringen har infört. Det betyder att ni inte går emot denna reform. Ni prioriterar inte detta i er budgetmotion.

Att lägga en straffskatt på att anställa äldre personer utgör ett hårt slag om man ska klara välfärdens utmaningar och kompetensförsörjningen i vården. Det låter som om Oscar Sjöstedt håller med om detta, men i hans budgetalternativ satsas 0 kronor.

Anf. 47 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! Jag blev något förvirrad av frågan, vilket kanske är skälet till att också svaret blev något förvirrat. Jag ber om ursäkt för detta till ledamoten Forssmed.

Min genuina uppfattning är att vi absolut inte ska ha någon straffbeskattnings på äldre som är 65-plus och som väljer att frivilligt stanna kvar på arbetsmarknaden.

Om jag får tänka lite fritt här i kammaren tror jag att man till och med kan hitta en modell med lägre skatt för låga inkomster. Äldre kanske av olika skäl inte vill jobba precis lika mycket, just för att de är äldre. Det behöver dock inte vara så men kan vara det. Om man går ned i arbetstid och väljer att jobba 75, 50 eller 25 procent får man såklart en mycket lägre inkomst. Om vi då har väldigt låga skatter på låga inkomster stimuleras människor att stanna kvar på åtminstone deltid.

Detta skulle kunna vara en framkomlig modell, som vi kanske tillsammans kan jobba med och klura ut något smart kring.
(Applåder)

Anf. 48 JANINE ALM ERICSON (MP):

Herr talman! Jag har sagt det förut, och jag kommer att säga det igen: Klimatet är vår tids stora ödesfråga. Vi ser hur polerna smälter och världstemperaturerna stiger. Vi ser konsekvenser av klimatförändringarna när människor tvingas fly undan torka och svält. Vi ser i de nordliga delarna av vårt eget land att snöperioden på vissa ställen har förkortats med mer än två månader. Kommuner och landsting runt om i Sverige slår larm om hur vattenbrist riskerar att slå ut viktiga näringar.

Jag och Miljöpartiet kommer aldrig att stå vid sidan och se på hur vårt gemensamma hem riskerar att förstöras när vi kunde ha gjort något åt det. Ansvaret ligger inte på någon annan långt in i framtiden. Ansvaret är vårt, och ledarskap behövs nu. Många talar sig varma för att Sverige ska ha en klimat- och miljöpolitik som ligger i framkant, men det är först med denna regering som det har blivit konkret handling av dessa ord. Det blir tydligt när vi har en historisk miljöbudget. Samtidigt är mer att vänta.

Sverige ska ställas om så att utsläppen inom transportsektorn minskar. Vi ser nu till att flyget är med och bär sina klimatkostnader. Vi inför ett system för att premiera köp av miljöbilar samtidigt som utsläppsintensiva bilar får ökade kostnader. Vi stöder utbyggnaden av nödvändig infrastruktur för elbilar och utvecklar våra städer för en förbättrad kollektivtrafik samt fler och bättre cykelvägar.

Vi ser också att viljan att vara med och bidra för att minska utsläppen är stor runt om i Sverige. Regeringens satsningar på Klimatklivet, som i denna budget tillförs en halv miljard, är ett tydligt bevis för det. Med hjälp av investeringsstödet ställer företag och kommuner om genom att energi-effektivisera, bygga ut biogasproduktion och ordna laddpunkter, så att det blir lättare att använda elbil. Med stadsmiljöavtalen knyts utvecklingen av hållbara städer ihop med klimatutmaningen och skapar dubbel nytta när ny kollektivtrafik planeras tillsammans med bostäder.

Herr talman! Den sociala hållbarheten måste värnas och utvecklas. Förutsättningarna för att lyckas ska inte avgöras av föräldrarnas utbildningsbakgrund. Alla skolor ska vara bra skolor. Därför satsar regeringen en halv miljard under 2017 på en jämlikhetspeng till skolor med tuffa förutsättningar. Vi ökar även resurserna till ungdomars psykiska hälsa. Vi sänker skatten för pensionärer och satsar pengar på att stärka förlossningsvården. Det ger trygghet och stärker den välfärd som vi håller högt i Sverige.

Lika avgörande är att förutsättningarna för människor att göra verklighet av sina drömmar är goda. Småföretag skapar jobb och bidrar med service över hela Sverige, inte minst på landsbygden. Därför är jag mycket glad över att regeringen under den här våren har presenterat en skatterabatt för enmansföretag som vill anställa sin första medarbetare. Det skapar jobb som ger mening i vardagen för den enskilde, och det skapar värde för samhället i stort.

Herr talman! Det är snart tre år sedan den här regeringen tillträdde. När vi tog över såg vi stigande arbetslöshet, sjunkande skolresultat, stora underskott i statsfinanserna och en klimatpolitik på sparlåga. Tillsammans med våra kollegor i regeringen har vi arbetat hårt för att vända den utvecklingen genom vårt gemensamma hållbara samhällsbygge, som moderniserar Sverige.

Resultatet av det arbetet börjar nu visa sig. Skolresultaten börjar vända uppåt. Fler har ett arbete att gå till. Statsfinanserna är stärkta med överskott efter många år av borgerlig vidlyftighet. Takten i den gröna omställningen tilltar. Vi säkrar även stabilitet och långsiktighet genom blocköverskridande överenskommelser om försvaret, energipolitiken, klimatet och åtgärder för bättre etablering av nyanlända. Det stärker Sverige.

Slutligen vill jag säga några ord kopplat till det avskryvda dåd som drabbade Stockholm. Det var en attack mot vår demokrati och det öppna samhälle som vi står för. Mina tankar går väldigt ofta till dem som omkom och deras anhöriga. Men vi kommer aldrig att låta terror segra över gemenskap. Miljöpartiet kommer att fortsätta vara en konstruktiv kraft i bekämpandet av terror. Min förhoppning är att vi ska få bred enighet i den här kammaren om vägen framåt.

Den ekonomiska politiken är inte bara en plånboksfråga. Det är en fråga om vilket samhälle vi vill ha, en fråga om rättvisa och jämlikhet. Det är en fråga om våra barns framtid och vilken värld vi lämnar efter oss. Det perspektivet är tydligt i regeringens ekonomiska politik, och det stärker Sverige på både kort och lång sikt.

(Applåder)

Anf. 49 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! När jag och Janine Alm Ericson replikerar på varandra brukar vi inte sällan nörda ned oss i någon aspekt av miljöpolitiken och slänga siffror, budgetposter och procentsatser fram och tillbaka. Det brukar vara så pass roligt att jag tänkte att vi skulle göra det en gång till.

Jag skulle vilja tala om regeringens förslag till bonus–malus-system. Det är bra att man har försökt ta ett steg i den här riktningen. Vi har försökt att ligga på under lång tid. Bara någon vecka innan regeringen kom med sitt förslag presenterade vi en idé som vi kallar för grön bilbonus. Grundtanken är delvis liknande. Vi föreslog en bonus om 100 000 kronor till de allra klimatsmartaste bilarna. Det här skulle finansieras med en straffskatt på nya inköp av riktigt miljödåliga bilar. Regeringens förslag är liknande på bonussidan. Man vill ge en slant, 45 000 kronor i stället för våra 100 000, till dem som köper de riktigt bra bilarna.

Men när det kommer till finansieringen har vi valt olika vägar. Vi fixar i vårt förslag finansieringen genom en straffskatt på nya inköp. När man i framtiden köper en ny bil som är dålig för miljön ska man betala en straffskatt som finansierar systemet. Regeringens finansiering bygger i stället på att man smetar ut detta på alla bilar, inklusive dem som redan är köpta. Inte sällan slår det här mot barnfamiljer som har köpt kombibilar från en västsvensk fordonstillverkare. Man straffas för beslut man redan har tagit och som inte går att förändra. Handlar inte det här systemet, Janine Alm Ericson, om att stimulera fram bättre beslut i framtiden? På vilket sätt löser vi klimatkrisen genom att bestraffa beslut som redan fattats, inte minst av svenska barnfamiljer? Hade det inte varit klokare att lägga bestraffningen på framtida bilköp?

Anf. 50 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Det är väldigt bra när vi diskuterar miljöförslagen i regeringens budget och Centerpartiets förslag. Jag har sagt det förut och kommer att säga det igen: Ju mer miljöfrågorna och klimatfrågorna debatteras i den här kammaren, desto bättre, för då har vi en chans att nå de mål som vi har satt upp.

När det kommer till bonus–malus-systemet, som det har hetat i debatten hittills, har vi tidigare varit överens. Vi måste ha ett system som premierar miljöbra bilar och ser till att de inte så miljöbra bilarna får sämre förutsättningar. Både Miljöpartiet och Centerpartiet har väldigt ofta och i många debatter återkommande talat om ett fungerande bonus–malus-system. Nu lägger regeringen fram ett sådant förslag, där det finns tydliga incitament. De miljöbra bilarna ska vara bättre för plånboken, och de som är miljödåliga ska vara sämre. Det är så vi styr mot ett hållbarare transport-system. Men det här välkomnar inte Centerpartiet. Det har vi upptäckt väldigt tydligt.

Man kan väl säga att det är bra att kunna ge mer bonusar till dem som gör bra saker. Men vi ser också att det finns några problem med Centerpartiets förslag. Det första är att det inte är självfinansierande utan kräver att man måste ta pengar från andra delar av budgeten. Det andra problemet, som kanske är ännu större, är att det verkar som att systemet inte är EU-kompatibelt utan innebär statsstöd och därmed inte kommer att gillas. Det är någonting som vi har haft problem med vad gäller andra miljöförslag

som vi har velat lägga fram i den här kammaren och som Centerpartiet har varit väldigt snabba med att kritisera oss för.

Gärna mer bonus till miljöbra bilar, men det måste göras på ett hållbart sätt. Regeringen har nu presenterat ett sätt där det här ska kunna fungera som den stimulans det är tänkt att vara.

Anf. 51 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Jag blir lite orolig om det är så att argumenten mot den lösning som vi presenterade bygger på missförstånd eller rena felaktigheter. Det stämmer inte att vårt förslag inte är finansierat. Tvärtom är det i ansvarsfull anda lite överfinansierat, just för att ta bort eventuella gökningar i den delen av budgeten. Vårt förslag är framåtsyftande. Det styr beteenden på den bra sidan genom att vi ger en rejäl bonus till dem som fattar kloka beslut, samtidigt som vi också styr inköpsbesluten på den lite mer negativa sidan. Det regeringen och Miljöpartiet nu gör är att smeta ut den här finansieringen över alla bilar. Det gäller även barnfamiljer som redan har köpt bil och som har fattat stora investeringsbeslut på helt felaktiga premisser. Det är inte klok miljöpolitik.

Anf. 52 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Jag tror att vi kommer att få återkomma i de här olika delarna. Centerpartiet kan då visa hur förslaget ska finansieras och att det faktiskt går att genomföra. Sådana förslag är lätta att lägga fram, men sedan måste man hålla i dem och se till att de är möjliga att genomföra.

Regeringens förslag är oerhört tydligt. De bilar som är sämre för miljön får en malus, och de som är bra för miljön får en bonus. Precis det har vi talat om i flera år i den här kammaren. Att Centerpartiet nu kritiserar detta utfall i stället för att välkomna det tycker jag är anmärkningsvärt.

Anf. 53 MATS PERSSON (L) replik:

Herr talman! I den här kammaren talar vi väldigt ofta om hur pengar ska fördelas. Vi talar väldigt sällan om hur pengar och resurser skapas. Min ideologiska utgångspunkt är att det inte är vi politiker som skapar nya jobb utan det är småföretagare och företagare runt om i vårt land som ser till att vi anställer fler och att det skapas fler företag som bygger Sverige starkt.

Miljöpartiet ingår i en regering där finansministern i uttalanden betraktar småföretagare som skatteplanerare och potentiella skattefuskare. Miljöpartiet har tidigare historiskt sett talat en del om småföretag. Men i den budget som nu ligger på riksdagens bord ser vi rejäla skattehöjningar på företagare och småföretagare.

Vi talar om entreprenörsskatten som innebär en skattehöjning på flera miljarder kronor. Vi talar om skattehöjningar för många småföretagare som har en sjukförsäkring som nu får ökad beskattning. Det visar hur Miljöpartiet de senaste åren mer blir röda än gröna och talar mindre om företagande och mer om att offentlig sektor alltid ska skapa jobben.

Från Liberalernas sida vill vi se en reforminriktad agenda som handlar om fler småföretagare där det blir lättare att starta företag och framför allt lättare att driva företag och anställa som företagare. I detta ligger att inte öka beskattningen på småföretagare utan att se småföretagare som samhällets hjältar som anställer människor.

Prot. 2016/17:95
18 april

*Debatt med anledning
av vårpropositionens
avlämnande*

Nu går regeringen fram med kraftiga skattehöjningar på småföretagare. Min fråga är: När slutade Miljöpartiet att bry sig om småföretagare, och hur blir det fler jobb av att mindre företag ska betala mer i skatt?

Anf. 54 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Jag vill först hålla med Mats Persson om att företagare och små och medelstora företag är oerhört viktiga för Sveriges utveckling och att de ska ha goda villkor. Däremot håller jag inte med om den bild man målar upp om att vi nu bara skulle höja skatter och därmed döda svensk företagsverksamhet.

Det som Mats Persson kallar entreprenörsskatten antar jag är de ändrade 3:12-reglerna. Det är ett betydligt tråkigare namn som kanske ibland kan vara lite komplicerat att förklara. Där såg vi att det utredningsförslag som lades fram slog alltför hårt mot de mindre företagen. Därför gjorde regeringen förändringar i förslaget.

Det handlar om en avvägning av hur inkomst av tjänst ska beskattas, för man ska naturligtvis ta ut en lön när man har ett företag som man arbetar i, men också inkomst av kapital eftersom det är stor skillnad på det.

Regeringen har nu lagt fram ett förslag där vi tycker att vi hamnar bra mellan att fortsätta att stötta företag som är entreprenörer och driver framåt men att kanske inte ha det som en skatt som gör att det blir enklare att skatteplanera för dem som redan är höginkomsttagare. Det vill jag säga där.

Sedan finns det andra skatteförslag som Miljöpartiet och regeringen har lagt fram. Vi har till exempel växa-stödet som vi nu utökar, där företagen ska kunna anställa sin allra första medarbetare. Det tror vi är ett jätteviktigt steg.

Vi har gjort förändringar på olika delar med utökad RUT som bidrar till mer hållbarhet när man kan reparera sina vitvaror och laga sina skor och kläder. Vi har också minskad moms på naturguider som också är ett bra sätt att öka företagandet på landsbygden.

Anf. 55 MATS PERSSON (L) replik:

Herr talman! Med all respekt för sänkt moms för naturguider tror jag inte att det är det som småföretagarna runt om i Sverige tänker på på kvällarna när de funderar på hur de ska få ihop sin kalkyl för att också i morgon kunna ha kvar de anställda de har i dag och i morgon kunna anställa fler människor.

Med all respekt för de mindre skattesänkningar som regeringen föreslår är det skattehöjningar på flera miljarder som nu läggs på småföretagare. Det är entreprenörsskatt och extraskatt för den som har en sjukförsäkring för att ta två exempel och inte minst de skatter vi sett historiskt de senare åren.

Till detta läggs en särskild flygskatt på dem som inte bor i Stockholm utan nära en flygplats runt om i landet och som inte har något alternativ och nu tvingas få en högre kostnad när deras anställda ska röra sig i vårt avlånga land. På vilket sätt blir det fler jobb när ni nu höjer skatten för småföretagare runt om i Sverige?

Anf. 56 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Små och medelstora företag är jätteviktiga. Det är väldigt bra att vi har i åtanke att de finns inom väldigt många olika sektorer. De finns inte bara i storstaden.

Nu kändes det som att Mats Persson raljerade lite över att vi skapar utrymme för företagare att anställa och få bättre ekonomi i sina företag som inte ligger i Stockholmsregionen när det handlar om naturguider. Vi måste titta brett på de frågorna.

Det finns ett annat förslag som tagits upp och som debatterats mycket. Ibland har vi väldigt mycket intensitet i vissa diskussioner, och sedan glöms de bort. Det gäller personaloptionerna. Där har vi nu gjort förbättringar för att det ska vara lättare för företag att attrahera kompetens och behålla den.

Det finns mycket. Vi har utredningen som stärkt besöksnäring. Växastödet har jag redan angivit. Det ska vara lättare för företag att till exempel få statligt riskkapital. Det är sådana delar som företag ofta visar på är viktiga för deras utveckling.

Anf. 57 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! En del säger att Miljöpartiet inte har genomslag i regeringens politik och att det har fått ge sig på punkt efter punkt. Det är faktiskt fel. I bortslösade miljarder räknat har miljöpartistiska statsråd tyvärr oproportionerligt stort genomslag.

Jag tänker då på de över 5 miljarder i byggsubventioner som man öser ut främst över byggbolag. Det är byggbolag som själva inte tror på att reformen leder till fler bostäder men som förstås glatt tar emot pengarna.

Som ett resultat av låga räntor, stor efterfrågan, Alliansens byggreformer men också att regeringen har gjort en och annan bra sak byggs det nu mycket. Boverket menar att ”det i första hand är kapacitet, och inte efterfrågan, som idag utgör främsta restriktionen på bostadsbyggandet. Det driver i sin tur upp anbudspriserna.”

I detta läge när det råder kapacitetsbrist, när det byggs för fullt och när finansiering finns fortsätter Miljöpartiet att ösa in skattemiljarder på byggmarknaden. Det driver upp priserna ännu mer för alla byggprojekt: villor, bostadsrätter, hyresrätter, förskolor, skolor och vägar. Det bidrar också till att höja priserna på befintliga bostäder.

Min fråga är: Gör inte dessa 5 miljarder bättre nytta någon annanstans än i redan lönsamma byggföretags fickor? Det kan vara saker som att inte höja skatten på jobb, höjt bostadstillägg till pensionärer, eller om mer pengar i plånboken för enskilda är problematiskt mer pengar till polisen eller vården.

Gör något oväntat. Ompröva politiken och säg: I det här läget drar vi tillbaka byggsubventionerna och lägger pengarna på annat. Det vore ett väldigt bra besked från Janine Alm Ericson här i dag.

Anf. 58 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Jag är också glad att vi talar om bostadspolitik här och bostadsreformer. Vi ser i dag att ett av de största problemen som de internationella bedömarna pekar ut för Sverige är hotet om en bostadsbubbla. Den är alltmer överhängande ju mindre utbudet är i vilket fall som helst. Människor måste ha en möjlighet att bo och ha råd att bo någonstans.

Jakob Forssmed pekar ut flera olika anledningar och lägger mest fokus på den fantastiska bostadspolitik som alliansregeringen hade. Den skapade inte så många fler bostäder. Det är nu vi ser att bostadsbyggandet ökar, och det ökar ordentligt.

Som finansministern sa tidigare i debatten ökar det mer än vad någon någonsin hade trott. Det beror naturligtvis på ett flertal olika saker. Det beror bland annat på det kapacitetshöjande 22-punktsprogram som togs fram i samband med att vi förde samtal om bostadspolitiken och som de borgerliga partierna valde att lämna.

Jag är glad att vi gör mycket. Jag är glad att vi är överens om att vi i den här frågan ska göra mycket. Det minskar också Sveriges risker framåt när det gäller de risker som bostadsmarknaden kan utsätta oss för.

Anf. 59 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Det är klart att Alliansens bostadspolitik bidrog till detta. Det gäller alla de utredningar som vi tillsatte och en del reformer som vi inte hann genomföra och som ni nu har haft chansen att genomföra, och därtill har ni lagt ett par ytterligare byggstenar. De är för små, men de finns där. Allt detta har varit bra, och det har lett till det ökade byggande som vi nu ser.

Min fråga gällde dock vad som händer när vi begränsas av byggkapaciteten – när Boverket nu säger att anbudspriserna drivs upp på skolor, förskolor, hyreshus, villor, bostadsrätter och vägar. Då öser ni in 5 miljarder i subventioner till byggbolagen. Det är det jag undrar över. Varför omprövar ni inte denna politik i det här läget? Ni borde säga: Nu har vi nått kapacitetstaket, så nu lägger vi dessa 5 miljarder på fler poliser och bättre sjukvård, eller varför inte på sänkt skatt på arbete? Det är det min fråga gäller.

Anf. 60 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Då kommer vi tillbaka till samma diskussion som vi hade tidigare. Det är ingen exakt vetenskap när det gäller vad som är hönan och ägget i det här läget. Bostadssubventionerna har kritiserats av borgerligheten under lång tid, men vi ser ändå att med dem i ryggen byggs det. Det byggs hyresrätter, det byggs små hyresrätter och det byggs klimatsmarta bostäder. Det tycker vi är oerhört viktigt.

Sedan finns det naturligtvis alltid olika prioriteringar man kan göra med pengar som regeringen lägger i budgetpropositionen. Vi har gjort bedömningen att bostadsbristen har varit akut efter Alliansens åtta år i regering och att vi därför nu behöver göra effektiva satsningar. Jag måste dock säga att jag även håller med Jakob Forssmed om att kapacitetsbristen är ett stort problem, och där finns också åtgärder i 22-punktsprogrammet.

(Applåder)

Anf. 61 EMIL KÄLLSTRÖM (C):

Herr talman! Sverige står på toppen av en bortkastad högkonjunktur. I ett antal år har svensk ekonomi gått bra. Svensk ekonomi har gått substantiellt bättre än vad som gäller för de flesta jämförbara länder i Europa, och detta är självfallet positivt för alla oss som bor, verkar och vill förverkliga våra livsdrömmar i vårt land.

Vi kan tala länge om varför det går bra för Sverige. Jag tror personligen att det handlar om en kombination av kloka reformer, kanske framför allt dem som gjordes av Centerpartiet och Socialdemokraterna efter 90-talskrisen. Det handlar om Alliansens kloka reformer för att fler skulle få ett jobb att gå till och om ordentligt sänkta skatter på jobb och företagande i kombination med en förhållandevis stark global konjunktur där duktiga svenska små och stora företag jobbar, säljer, investerar och tjänar pengar.

Frågan är vad vi gör av de goda tiderna. Frågan är hur vi krämar ur mesta möjliga effekt av den högkonjunktur som vi alla vet kommer att ta slut förr eller senare. De flesta bedömare, inklusive regeringens egna prognoser, säger att de goda tiderna börjar att mattas av lite de kommande åren. Då gäller det att se om sitt hus, och då gäller det att kunna känna att vi gjorde det vi kunde i de goda tiderna för att rusta oss för de sämre.

Tyvärr kan jag konstatera att i de mest centrala frågorna och punkterna i den svenska ekonomin har regeringen och denna riksdag gjort alldeles för lite. Svensk arbetsmarknad och bostadsmarknad måste reformeras i grunden. Det måste komma nya vägar in i samhällsgemenskapen och nya sätt att ta sig in i sitt första arbete, att få sin första rad på cv:t och att göra sin första insats. Det första jobbet är det viktigaste.

Det var länge sedan den svenska bostadsmarknaden i mångt och mycket slutade att fungera. Bostadsmarknaden är en chimär med varken bostäder eller marknad i stora delar av vårt land. Det handlar om såväl stora som mindre orter. I mitt hemlän Västernorrland kan jag konstatera att såväl inne i centrala Sundsvall som i orter som Kramfors och Sollefteå har vi en bostadsbrist.

Vi kan också konstatera att det svenska skattesystemet går mot allt större reformbehov. Centerpartiet, borgerligheten och många aktörer har under lång tid poängterat det okloka i att ha alltför höga skatter på jobb och företagande. Det handlar om allt ifrån praktiska argument som att alltför höga skatter dämpar jobbskapande till mer närmast moraliska argument som att man förtjänar en större del av frukterna av sitt eget arbete och att det därför är rätt att sänka skatten på jobb och företagande.

Vi kan konstatera att utvecklingen med digitalisering och automatisering ger oss alltmer rätt i detta. I ett läge och i en ekonomi där fler och fler arbetade timmar, fler och fler arbetsmoment och fler och fler arbetstillfällen är på väg eller riskerar att automatiseras, digitaliseras och robotiseras är det alltmer oklokt att ha bland de högsta skatterna i världen på jobb och företagande.

Vi måste rusta Sverige starkt. Vi måste göra det vi kan göra för att se till att de goda tider vi upplever just nu fortsätter in i framtiden och att vi får uppleva nya år och decennier av svensk framgång och svenskt välstånd.

Herr talman! Vi, och regeringen, gör i dagsläget alldeles för lite för att förtjäna svensk framtida framgång.

Herr talman! Det är ett osäkert läge i världen. Få av oss hade förväntat sig den president som valdes in i Vita huset. Få av oss hade förväntat sig att det var dessa två kandidater, Emmanuel Macron och Marine Le Pen, som skulle vara toppkandidaterna till den franska presidentposten. Få av oss förväntade sig att det var under denna debatt som Storbritanniens premiärminister skulle kalla till nyval. Vem vet vart det kommer att leda?

Det är ett mer svårtippat och svåranalyserat läge än på mycket länge i världsekonomin och i världspolitiken. Men detta förstärker bara behovet

av att göra hemläxan här hemma. Det handlar om det vi kan påverka: hur vår egen arbetsmarknad fungerar, hur vårt eget skattesystem fungerar och hur vår egen bostadsmarknad fungerar. Detta är i grunden svenska problem med svenska lösningar – helt enkelt sådant vi faktiskt kan påverka.

En klok regering och en klok riksdagsmajoritet ser till att plocka de lågt hängande frukterna och att göra de förbättringar och förändringar som Sverige behöver och som vi kan påverka. Det finns många andra orosmoln där ute som vi i mycket liten utsträckning kan påverka, men låt oss göra den hemläxa som vi kan göra.

Herr talman! En av dessa hemläxor är att se över och förstärka den svenska tryggheten. Det är nu tydligt för allt fler att det var ett misstag att så kraftigt dra ned på totalförsvaret i den omfattning som gjordes under 90-talet. Det framstår nu tydligt för allt fler att rättsväsendet behöver rejäla tillskott i form av mer resurser och mer personal, såväl civil som uniformerad. Dessutom behöver de som jobbar i nämnda sektorer få lite mer i lönekuvertet och lite mer uppskattning från sina arbetsgivare.

Sverige har ett av världens högsta skattetryck. Samtidigt lägger vi mindre än de allra flesta på dessa statens absoluta kärnuppgifter – sådant som absolut inte i något läge får fallera. Allt annat lika, i varje läge, finns det några saker som medborgarna har rättmätiga krav på när det gäller att de alltid ska fungera. Det gäller polis och försvar. Dessa aspekter av vår trygghet är ett löfte vi aldrig får svika.

För den som känner otrygghet är framtidstro inte sällan det första som ger vika. Sverige kan inte vara ett land där vi lovar allt åt alla, men det vi lovar ska vi också hålla. Löftet om att den verkliga kärnan av statens uppgifter ska leverera är ett löfte som aldrig får svikas.

Förra fredagens terrordåd i centrala Stockholm visade att vi har poliser i absolut världsklass som springer mot farans riktning för att skydda oss övriga. Dessa poliser förtjänar all uppskattning de kan få. De förtjänar fler kollegor än i dag, och de förtjänar mer i lönekuvertet. Det är bra att regeringen tar steg i denna riktning. Men det kommer för sent, och det behövs betydligt mer till dessa statens kärnuppgifter.

Herr talman! Vi får inte låta Sverige klyvas. Vi ser en regional klyvning mellan städer och landsbygd. Vi ser en klyvning som går också mellan innerstäderna och förorterna. Vi ser den kluvna arbetsmarknaden där det är allt större skillnader mellan dem som finns på insidan och dem som ännu inte har fått in en fot. Snart befinner sig 80 procent av de arbetslösa i Sverige i något som statistikerna kallar för utsatta grupper.

Vi ser klyvningen mellan digitalt innanförskap och digitalt utanförskap. Vi ser en mängd klyvningar, men jag skulle vilja hävda att den viktigaste klyvningen att ta tag i och bryta i Sverige är den mellan dem som har hopp och framtidstro och dem som inte har det.

Vi behöver helt enkelt en mer rättvis fördelning samt hopp och framtidstro i vårt land. Sverige behöver politiska krafter som tar parti för de hoppfulla och ser till att fler kan förvänta sig att känna hopp, framtidstro och det driv som gör att man läser en utbildning, jobbar extra, startar ett företag eller vågar ta en anställning. Sverige behöver politiska krafter som tar parti för de hoppfulla. Centerpartiet har ambitionen att vara den politiska kraft som ser till att Sverige blir det land där flit alltid lönar sig och där man känner goda möjligheter att genomföra företagsidén och förverkliga sina drömmar.

Ingen tjänar på att hela befolkningsgrupper, hela bygder i Sverige, känner att utvecklingen inte är till för dem. Ingen tjänar på alltför höga skatter på flit, eget företagande eller anställningar. Ingen tjänar på att infrastruktur och samhällsservice i stora delar av Sverige går tillbaka och inte åtnjuter medborgarnas förtroende. Ingen tjänar på den rådande klyvningen av Sverige, vilken regeringen gör alltför lite för att möta.

Den budget som i dag har presenterats är en i raden av budgetar som inte tar tag i Sveriges stora framtidsutmaningar. Centerpartiet och Alliansen kommer att teckna en motbild mot detta, och senast i valet 2018 kommer vi att ta tag i det stora jobbet att styra in vårt land på en bättre väg.
(Applåder)

Anf. 62 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! I Migrationsverkets senaste rapport prognostiseras att antalet anhöriginvandrare till Sverige kommer att uppgå till drygt 300 000 individer fram till 2020. Det är ingen jättehemlighet vad Sverigedemokraterna tycker om detta. Det är ingen hemlighet vad Centerpartiet har för åsikt. Jag och ledamoten Källström representerar i alla fall i den här frågan kanske diametrala motpoler.

Men min fråga handlar i första hand inte om detta. Vi är helt enkelt inte överens i frågan om det ska vara en restriktiv och sverigedemokratisk invandringspolitik eller om det ska vara en liberal och centerpartistisk invandringspolitik.

Men jag inbillar mig någonstans att vi är överens om att oavsett vilken linje som kommer att gälla finns det inget egenvärde i att politiken ska kosta så mycket pengar som möjligt. Är Centerpartiet berett att gå fram med förslag på reformer som på något sätt begränsar icke-medborgares rätt till och tillgång till den skattefinansierade offentliga välfärden? Om ja, hur? Om nej, hur tänker man klara finansieringen?

Anf. 63 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Jag råder Oscar Sjöstedt att läsa någon av Centerpartiets budgetmotioner från de senaste åren eller något av våra många utspel på temat. Det finns inte på något sätt ett egenvärde i att migrationspolitik och integrationspolitik ska kosta alltför mycket pengar. Tvärtom! En riktigt framgångsrik politik ser till att stärka Sverige. Ju fler som jobbar och gör en insats och ser Sverige som den plats på jorden där man kan förverkliga sin företagsidé, där man kan jobba hårt för att förse sig själv och sina barn med mat på bordet och så vidare, desto starkare och bättre blir vårt land. Då gäller det att ha system som leder i den riktningen.

Så är icke fallet. Vi har presenterat en lång rad förslag på hur migrations- och integrationspolitiken kan bli billigare. Det har bäring på föräldraförsäkring, pensioner, hur dyr och dålig dagens integrationspolitik är eller hur lång tid det tar innan man kan ta ett jobb. I dagsläget måste man aktivt söka tillstånd att jobba när man kommer till Sverige. Tvärtom borde det vara normalfallet.

Centerpartiet har presenterat en lång rad förslag. I vissa budgetar har vi presenterat störst besparingar på Sveriges alltför dyra och dåliga integrationspolitik.

Återigen råder jag Oscar Sjöstedt att läsa några av våra motioner. Där finns våra förslag som jag mycket rapsodiskt har gått igenom beskrivna i all sin detaljrikedom.

Anf. 64 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! Självklart ska jag läsa era budgetmotioner.

Ska jag tolka det som att föräldrapenning, arbetslöshetsförsäkring och tillgång till sjukvård i största allmänhet ska bli mer eller mindre exklusivt för dem som är medborgare i landet visavi dem som inte är det?

Kan man tänka sig att det finns en risk – det är kanske till och med poängen – att det skapas en socioekonomiskt tydlig undergrupp i samhället? Förstår man vilka konsekvenser det medför? Är man verkligen beredd att ta de konsekvenserna av den politik som följer i tangentens riktning?

Anf. 65 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Det här är grundproblemet med Sverigedemokraternas retorik. Först kostar integrationen för mycket pengar. Då löses problemen med hjälp av smartare system. Då finns det problem med det också!

Det är så tydligt att varje gång en sverigedemokrat resonerar om denna fråga leder slutledningsförmågan alltid fram till stängda gränser. Så ser inte Centerpartiet och jag på hur en modern öppen ekonomi fungerar. Öppenhet på ett klokt sätt, öppenhet utan alltför dyra och dåliga system, är en styrka.

Det svenska välfärdsbygget grundas i en försäkringstanke, och man kvalificerar sig in i denna försäkring genom arbete. Den grundtanken har man i alltför stor utsträckning kommit bort från. Vi vill komma tillbaka till den.

Sverige är ett land man kan komma till, där man kan jobba hårt och förverkliga sina idéer.

Anf. 66 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Vi är nu mitt uppe i en klimatoffensiv som ställer om och moderniserar hela Sverige. Regeringen satsar under mandatperioden 25 miljarder på klimatet, på solceller, på biogas, på höghastighetståg och på laddpunkter för elbilar. Nästan allt detta vill Centerpartiet ta bort och i stället bromsa den gröna omställningen. Det har vi inte tid med.

Centerpartiet hade åtta år på sig att visa sina miljöambitioner, men man gjorde inte så mycket. Det blev, som vi pratade om förut, inget bonus-malus-system för bilar, inget grönt bränslebyte och inga styrmedel för flyget. Centern lämnade efter sig ett utsläppsgap på 4 miljoner ton koldioxid, som vi nu håller på att täppa till.

I opposition gillar Centern att prata miljöpolitik. Det uppskattar jag verkligen, som jag också sa i det förra replikskiftet. Samtidigt kan man verkligen fråga sig var Centerns verkliga prioriteringar kommer att ligga om partiet skulle hamna i regeringsställning. Kanske kan Centerns budgetförslag ge en fingervisning.

Centerpartiet föreslår till exempel miljardnedskärningar för skydd och åtgärder av värdefull natur, och när det gäller miljöskatter har Emil Källström till och med sagt att om det blir ett maktskifte blir en av de första sakerna som ska rivas upp just flygskatten.

Är det en av Centerpartiets största prioriteringar, ett parti som alltså utger sig för att vara ett parti som bryr sig om miljön? Är det viktigaste ni vill göra i Sverige att ta bort miljöskatterna?

Anf. 67 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Just i flygskattefrågan skulle jag inte vara alltför orolig om jag vore Janine Alm Ericson. Jag vill uppdatera min talepunkt där. Jag tror inte att flygskatten kommer att genomföras över huvud taget. Det blir inget att riva upp.

Vi för denna diskussion ofta. Det finns de som blir imponerade av Miljöpartiets dyra miljöpolitik, men någon som inte är särskilt imponerad är klimatet – i den mån klimatet har någon åsikt i frågan. Under alliansåren minskade utsläppen tydligt år för år, samtidigt som ekonomin växte. Den utvecklingen har blivit allt mindre tydlig under Miljöpartiets tid vid makten.

Det Janine Alm Ericson inte nämner är ett antal stora debacle på området. Samtidigt som den småskaliga energiproduktionen, inte minst solen, växer fram har vi lagt ungefär ett och ett halvt år på att först införa en solskatt och sedan sänka samma solskatt. Vem vet hur mycket det har kostat i form av investeringsbeslut som aldrig tagits och solpaneler som aldrig satts upp på garage, villor och liknande?

När det gäller miljöpolitiken är det resultat som gäller, inte prat. Det måste vi komma tillbaka till.

Man kan inte heller blanda bort korten och jämföra äpplen och päron. När Miljöpartiet med hjälp av miljardbelopp lägger en död hand på stora delar av svensk skog är det i själva verket en björmtjänst för klimatet. Det finns få bättre kolsänkor än skog som brukas och växer på ett hållbart sätt, och där produkterna används på ett sätt som gör att man lagrar koldioxid. Men där är Miljöpartiet helt offside.

Herr talman! Det är resultatet, inte pratet, som gäller.

Anf. 68 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Det var precis detta jag också konstaterade. Att flygskatten ger effekt i form av minskade klimatutsläpp konstaterar både Naturvårdsverket och miljöorganisationer, så där hoppas jag verkligen att ni tar ert förnuft till fånga.

Men det är inte första gången Centerpartiet högljutt kritiserar skattehöjningar. Domedagen slog inte in när Miljöpartiet hamnade i regeringsställning och till exempel höjde bensinskatten. På samma sätt sköt inte ungdomsarbetslösheten i höjden när arbetsgivaravgiften för unga återställdes till den ursprungliga nivån, som Centerpartiet ville göra gällande. Ungdomsarbetslösheten är i dag tvärtom den lägsta på 13 år. Det börjar verka som att det varje gång Centern ropar varg i stället kommer fler får.

Regeringen gör omfattande satsningar på biogasproduktion och på kollektivtrafik på landsbygden. Allt sådant säger Centerpartiet nej till. Så jag skulle också vilja fråga varför det är så viktigt för Centerpartiet att skära ned på just biogasproduktion och kollektivtrafik på landsbygden.

Anf. 69 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Möjligen skulle man kunna säga att det varje gång Centerpartiet ropar varg kommer en högkonjunktur. Vi kanske ska göra det

lite oftare, så löser vi Sveriges ekonomiska problem på det sättet. Jag är inte särskilt imponerad av att Miljöpartiet och Socialdemokraterna i regeringsställning har lyckats administrera en global, europeisk och, inte minst, svensk högkonjunktur, som jag talade om i mitt anförande.

Det viktiga är vilka frön vi sår för framtida framgång. Där är det bara att konstatera att Miljöpartiet har hoppat på det socialistiska tåget genom att höja skatten på jobb och företagande mycket mer än man höjer miljöskatter.

Man har hoppat på tåget när det gäller att se källan till framgång i att omfördela resurser, snarare än att skapa nya genom att fler kommer i arbete och fler företag skapas – genom utveckling, helt enkelt. Jag tycker att det är beklagligt. Jag trodde, och tror fortfarande, bättre om Miljöpartiet och hoppas att ni kommer till insikt. Ni är varmt välkomna på utvecklingsspåret!

(Applåder)

Anf. 70 ULLA ANDERSSON (V):

Herr talman! De senaste tio dagarna har vi kunnat se hur medmänsklighet och solidaritet manifesterats. Det ger hopp i det svåra och inför framtiden. Så låt oss ta det med oss.

I krisen visade det sig också hur viktiga de centrala samhällsfunktionerna faktiskt är. Vi såg hur räddningstjänst i form av brandkår, polis, ambulans och sjukvård gjorde sitt allra yttersta och fungerade mycket väl. Det är så ett starkt samhällsbygge ska fungera.

Politikens huvuduppgift är att bygga ett samhälle som ger människor goda livsvillkor och förutsättningar att skapa ett bra liv – där var och en tas till vara och får möjlighet att bidra och att känna sig behövd. Jämlika samhällen fungerar bättre och är starkare.

Vi i Vänsterpartiet har för vår del haft välfärden och jämlikheten i fokus i de budgetförhandlingar vi har haft med regeringen sedan valet. Det är därför vi har drivit på för reformer som förstärker och bygger ut välfärden. Det handlar om konkreta reformer som avgiftsfria mediciner för alla barn, glasögonbidrag till barn och unga och avgiftsfri mammografi. Att upptäcka bröstcancer i tid ska inte vara en fråga om plånbokens tjocklek.

Vi vet att jämlika samhällen fungerar bäst. Det är med den insikten vi också har drivit på för 10 miljarder i ökade statsbidrag till kommuner och landsting, årligen. Det är den historiskt största satsningen sedan detta statsbidragssystem infördes. Nästa år kommer också de anställda inom äldre- och handikappomsorg att garanteras arbetskläder. Det är faktiskt väl värt att fira.

Utan förskola, vård och äldre- och handikappomsorg hade samhället sett helt annorlunda ut. Framför allt hade vi kvinnor haft helt andra livsvillkor än vi har i dag. I dag tas dessa verksamheter för givna, liksom sociala förmåner som sjukförsäkring, semester, pension, föräldraförsäkring och a-kassa.

Det är viktigt att komma ihåg att utan politisk kamp hade dessa reformer inte funnits. Alla stora politiska välfärdsreformer har det oftast varit en strid om, en strid där vänster stått mot höger och en strid som en del borgerliga partier gärna glömmar så här i efterhand. Detta kanske det är värt att påminna lite extra om nu när de höjer rösten så högt – när de som tjänar 38 000 kronor eller mer ska få bidra lite mer till välfärden.

För när borgarna sköter finanserna blir det stora underskott; det är mer regel än undantag. År 2014 hade vi ett negativt finansiellt sparande på minus 58 miljarder. Vad gör borgarna då? Jo, de lägger fram förslag om ytterligare en skattesänkning på 14 miljarder. Nu har vi varit med och återigen rensat upp efter den borgerliga ekonomiska politiken. Och vi ser också tydligt att den har efterlämnat stora eftersatta behov.

Vi vet att många välfärdsverksamheter fungerar bra, men vi ser också att det finns stora behov, till exempel inom förlossningsvården. Blivande föräldrar är oroliga; de vet inte om det finns plats för dem, hur långt de ska tvingas åka eller om det finns tillräckligt med personal som kan bistå dem när tiden är inne. Vi tar deras oro på allvar. Nu tillförs förlossningsvården ytterligare en halv miljard till de 400 miljoner vi tidigare har fått igenom. Så kan blivande föräldrar känna trygghet och glädjas åt att bli föräldrar.

Många barn har det tufft i dag – en del far till och med illa eller riskerar att göra det. Det kan vara föräldrar som inte räcker till, en kris i den ungas liv, missbruk eller ätstörningar. Socialtjänsten behöver mer resurser. De har ett tungt ansvar i sitt arbete med att dagligen möta barn och unga som far eller riskerar att fara illa.

Även barn- och ungdomspsykiatri och första linjens psykiatri behöver resursförstärkningar. Ingen ung ska tvingas vänta på hjälp. Totalt förstärks dessa verksamheter nu med en kvarts miljard.

I dag, herr talman, lämnar alltför många unga grundskolan utan behörighet till gymnasieskolans nationella program. För att förbättra förutsättningarna för alla elever på introduktionsprogrammen, där språkinträdning nu är störst, riktar vi nu 150 miljoner kronor extra. Detta berör ca 60 000 elever. Så förbättras skolornas möjligheter att möta varje enskild individs förutsättningar, behov och målsättningar. Så får skolan också bättre förutsättningar att utföra sitt viktiga kompensatoriska uppdrag: att ge alla elever möjlighet att uppnå goda resultat.

Redan i sommar kan ytterligare 10 000 unga få sommarjobb, tack vare de pengar som vi har varit med och förhandlat fram i budgeten. Känslan när ens förmåga tas till vara och när ens kompetens och vilja är efterfrågad är stark.

Att få tjäna egna pengar är viktigt liksom att få kontakter inför framtiden. Men många unga har inte de kontakter som behövs utan behöver extrainsatser för att få ett första sommarjobb. Jag tänker särskilt på unga med funktionsnedsättningar och ensamkommande ungdomar på flykt. Nu får de också bättre möjligheter.

Herr talman! Jag har arbetat inom hemtjänst och förskola. Jag vet vad det arbetet betyder och att det ger ofantligt mycket tillbaka men också att det är slitsamt. Arbetsvillkor och löner behöver bli bättre. Det är fullständigt orimligt att kvinnor som arbetar i välfärden ska få betala för det med sin hälsa och sina kroppar. Därför är det nu ett förslag på remiss om att de med högst inkomster ska få bidra något mer än vad de gör i dag. De som tjänar 38 000 eller mer ska få betala mellan 2 och 200 kronor mer i skatt. De dryga 2 miljarder som det ger i ökade intäkter till samhället möjliggör förbättrade löner och arbetsvillkor för de anställda i välfärden. Det är att ta ansvar.

Det finns väldigt mycket resurser i detta samhälle, inte minst i form av kapitalinkomster. De var så stora som 340 miljarder år 2015. Av dem gick

Prot. 2016/17:95
18 april

*Debatt med anledning
av vårpropositionens
avlämnande*

90 procent, det vill säga 300 miljarder, till de 10 procent som har högst inkomster i det här landet.

Kapitalinkomster är alltså den starkast bidragande orsaken till de växande inkomstklyftorna – de är väldigt ojämnt fördelade. Tänk om de kunde fördelas mer jämlikt! Tänk hur mycket bättre det då skulle bli för landets 200 000 fattigpensionärer eller de drygt 200 000 barn som lever i fattigdom! Tänk på de långtidssjuka som skulle kunna få en bättre ekonomi eller på ensamstående föräldrar som skulle kunna slappna av och känna någon form av ekonomisk trygghet i slutet av månaden om pengarna räckte till mat, hyra och kanske till och med ett biobesök.

I dag är tyvärr skattesystemet uppbyggt så att det gynnar dem med högst inkomster. Vi skulle gärna vilja göra om det, för det behövs. Vi behöver omfördela mer. Vi vill ha ett samhälle som är till för alla. Då behöver vi också ha ökade intäkter för att kunna bygga ut välfärden.

I den budget som vi nu diskuterar och debatterar finns det flera förslag för att förbättra välfärden men också för att minska ojämlikheten. Det handlar om förlossningsvård, introduktionsprogram för gymnasieungdomar, socialtjänsten och första linjens psykiatri för barn och unga. Allt detta tillförs nu extra resurser. 10 000 fler unga ska kunna få ett sommarjobb.

Detta är bra och viktigt för dem som berörs direkt men också för alla oss andra, för i det här landet bryr vi oss om varandra, vilket inte minst de senaste tio dagarna har varit ett bevis på. Vi vill ha ett samhälle och en gemenskap som fungerar för oss alla.

(Applåder)

Anf. 71 MATS PERSSON (L) replik:

Herr talman! När man lyssnar på Ulla Andersson kan man verkligen höra Ulla Anderssons glädje över att barnmorskor och andra i välfärdens kärna nu ska betala mer i skatt. När jag blickar ut över Sverige och tittar på sjukvården, skolan, äldreomsorgen och socialtjänsten ser jag stora delar av välfärden som inte fungerar. Det är brist på sjuksköterskor, brist på barnmorskor och brist på chefer i den kommunala äldreomsorgen. Det är socionomer som lämnar sina jobb. Detta är samhällsbärarna i det svenska samhället. Det är de som ser till att välfärdens kärna fungerar varje gång man behöver hjälp av samhället.

Fackförbundet Saco, som organiserar många av akademikerna i Sverige, pekade nyligen på att det när det gäller de allra flesta utbildningar i samhället inte lönar sig att utbilda sig. I detta läge väljer regeringen, med stöd av Vänsterpartiet, att för fjärde gången de senaste åren höja skatten för samhällsbärarna i välfärdens kärna.

Det handlar om barnmorskor, specialistsjuksköterskor och chefer i den kommunala äldreomsorgen, de som tar lite extra ansvar på jobbet och de som räcker upp handen och säger: Jag tar ansvar för att leda den här enheten i äldreomsorgen eller i socialtjänsten. För dessa människor höjer ni nu skatten. Det är hundratusentals människor som ni nu betraktar som höginkomsttagare. Det kommer att bli mindre lönsamt att utbilda sig.

Jag är liberal. Jag vill precis motsatsen. Jag vill att flit, utbildning, ansvarstagande och strävsamhet ska löna sig. Det är motsatsen till den politik som Ulla Andersson representerar.

På vilket sätt blir det fler barnmorskor av att man höjer skatten för barnmorskor?

Anf. 72 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Jag tycker att det vore bra om Liberalernas Mats Persson förklarade på vilket sätt det blir högre löner och fler barnmorskor om man drar ned med 6 miljarder i välfärden, som Liberalerna föreslår i sin budget. (Applåder)

Kan du förklara det för mig? Ni gör så eftersom ni alltid tycker att det är viktigare att sänka skatten för dem som tjänar bäst. Då måste man spara någon annanstans. Det ni sparar på är just välfärden. Ni sparar på kärnverksamhet, som vård, skola och omsorg. Det är bara att titta i finansutskottets betänkande om statens budget 2017. Vi kan titta på vad mer ni sparar på. Jo, ni sparar på sjuka. Ni sparar på arbetslösa. Det är så borgerlig ekonomisk politik fungerar. Det är liksom där man sätter in stöten, för man ska gynna dem som redan har det väldigt bra.

I Sverige lönar det sig alltid att utbilda sig. Man har bättre hälsa. Man har mer inflytande. Man har en bättre pension. Man får också många gånger i sitt arbete bidra på ett väldigt välbehövligt sätt till samhällsbygget.

Jag kan gärna medge att jag tycker att många av de anställda i välfärden behöver högre löner. Det är därför jag tycker att sådana som du och jag, som har 63 000 i arvode och som har 38 000 kvar efter skatt, kan bidra lite mer än vad vi gör i dag. 200 kronor mer i månaden har du och jag råd med. På så sätt kan vi få fler barnmorskor, sjuksköterskor och undersköterskor. Och, tänk dig, de kan till och med få bättre löner. Det är en helt annan politik än den ni föreslår. Ni drar ned med 6 miljarder på välfärden. På vilket sätt är det bra för det här landets utveckling, Mats Persson?

(Applåder)

Anf. 73 MATS PERSSON (L) replik:

Herr talman! Liberalerna står upp för att välfärden ska ha sina pengar. I vår budget är vi väldigt tydliga med att skolan, vården och omsorgen ska ha extra satsningar. Vi prioriterar det i vår budget. Sedan köper vi inte i varje läge exakt den utformning på dessa stöd som Vänsterpartiet föreslår. Men det är någonting annat.

Grundfrågan kvarstår. Du visar på ett tydligt sätt att du inte ser problematiken, Ulla Andersson. När det gäller mer än varannan utbildning i Sverige lönar det sig inte att utbilda sig. Är det rimligt att i det läget höja skatten för just de grupper som redan i dag känner av att det inte lönar sig att utbilda sig till barnmorska, till socionom eller till lärare? Är det rimligt att höja skatten för de grupperna ytterligare? På vilket sätt stärker det välfärden?

I grund och botten handlar detta om en ideologisk syn som Vänsterpartiet representerar. Ni vill inte stå upp för det strävsamma Sverige. Ni vill inte att ansvarstagande, utbildning och flit ska löna sig.

(Applåder)

Anf. 74 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Ja, det är en ideologisk syn. Vi vill inte dra ned med 6 miljarder i välfärden, som ni vill göra, Mats Persson. Nej, vi tycker inte att det är rimligt. Vi ser hur barnskötare, förskollärare, sjuksköterskor och barnmorskor sliter och att de behöver fler arbetskamrater, bättre arbetsvillkor och bättre löner. Det är därför vi föreslår att människor med relativt

höga inkomster ska få bidra något mer än vad de gör i dag. Har man 63 000 i arvode har man råd att betala 200 kronor mer i skatt. Om vi vet att det går till just de här gruppernas arbetsvillkor och löner är det dessutom helt rimligt.

Vi kan läsa i betänkandet. Jag tycker att detta handlar om grunderna i politiken. Liberalerna har 4,9 miljarder i besparing på trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning. Det är 5,9 miljarder i besparing på allmänna bidrag till kommuner, det vill säga till förskola, skola och äldreomsorg.

På vilket sätt blir det bättre för undersköterskor, för äldre, för barn och för lärare i Liberalernas Sverige med sådana enorma besparingar?
(Applåder)

Anf. 75 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Först vill jag gärna rikta beröm till Ulla Andersson och till övriga som står bakom denna proposition och denna politik. Jag tycker att det är ett alldeles utmärkt förslag att man ska lägga mer resurser på att förstärka första linjens psykiatri för våra barn och unga. Jag tycker att det är värt att lyfta fram ett sådant bra förslag från regeringen och Vänsterpartiet. De är inte så många, så vi får fokusera på dem som finns.

Men bristen på vård i tid är akut. Vårdköerna växer, inte minst i rödgrönt styrda landsting.

Ett skäl till detta är att regeringen och Vänsterpartiet har avskaffat kömiljarden som var det viktigaste verktyget för att kapa köerna. Nu är det de äldre och sköra som betalar priset för detta misstag med en allt längre väntan på både planerad och akut vård.

På den tiden välfärden var i fritt fall, som Ulla Andersson brukar hävda, alltså 2014 när Kristdemokraterna och alliansregeringens kömiljard fanns, var det 18 landsting som klarade att ge över 70 procent av patienterna ett första besök i planerad, specialiserad vård inom 60 dagar. Det var 14 landsting som klarade 60-dagarsgränsen för operationer.

Nu är det bara åtta landsting som klarar första besöket och fem som klarar operation. Det är en rätt dramatisk försämring.

Min fråga är: Var finns era reformer för att bryta detta? Ulla Andersson pratar om att göra sjukhusbesök gratis. Ja, det har blivit gratis för personer över 85 år att sitta väsentligt längre i vårdköer. Det är vad er politik har åstadkommit.

Är det inte dags att erkänna att det var ett stort misstag att ta bort kömiljarden? Var finns reformerna för att på allvar kapa köerna?

Anf. 76 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Det är inte varje dag man får göra en kristdemokrat glad, men det känns ju fint att få göra det! Det gör jag väldigt gärna, och visst är det viktigt med extra resurser till barn- och ungdomspsykiatri och till första linjens psykiatri. Ingen ung ska behöva vänta på hjälp och stöd när man behöver det så väl. Därför är också satsningen på socialtjänstens arbete för barn och unga som far illa väldigt viktig, och jag skulle tro att Jakob Forssmed uppskattar även den satsningen.

I den budget som vi lade i höstas var det 10 miljarder i statsbidrag till kommunsektorn. Det var den historiskt största satsningen som genomförts sedan det här statsbidragssystemet infördes, och det ger stora möjligheter till landstingen. Det handlar om ungefär 3 miljarder i ökade statsbidrag till

dem, och det ger stora möjligheter till kommuner att förbättra till exempel förskolan eller äldreomsorgen.

Just dessa 10 miljarder väljer dock Kristdemokraterna att ta bort ur sin budget. På vilket sätt ger det bättre vård eller bättre arbetsvillkor för dem som är anställda i sjukvården? Det måste Jakob Forssmed förklara, för 10 miljarder till kommuner och landsting varav drygt 3 miljarder till sjukvården är ju en enorm resursförstärkning som verkligen behövs. Men det förslaget avvisar ni.

Vill man förkorta värdköer skulle jag också vilja säga att det är väldigt bra att se till att skattepengar går till det som de är avsedda för. Som jag sa tidigare i debatten var det 5 miljarder som gick till annat än de var avsedda för, det vill säga till utdelning, räntor och koncernbidrag i stället för vård och omsorg.

Även 5 miljarder är rätt mycket pengar, men inte heller det tycker ni är rimligt, det vill säga att de pengar vi redan har betalat till vård ska gå till vård. Ni tycker att det är bättre att de pengarna går till utdelning. Det gör inte vi.

Vi har alltså flera konkreta förslag. Dessutom skulle man kunna ta bort vårdbolagens etableringsfrihet så att resurserna till sjukvården gick till dem som mest behöver dem.

(Applåder)

Anf. 77 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Det där blev jag nog inte så glad av och inte heller de patienter som sitter i värdköerna. Ulla Andersson får nog finna sig i att ta lite ansvar. Det är under era år som vi alltså har sett att 18 landsting som klarade att ge 70 procent av patienterna ett första besök inom 60 dagar nu har blivit åtta. Det är under er tid som samarbetspartner till regeringen som 14 landsting som klarade operationerna har blivit fem.

Ändå kommer Ulla Andersson med kritik mot mina förslag. Det får hon gärna göra. Men förklara hur er politik har kunnat leda till de här resultaten! Det är de äldre som sitter i långa värdköer som drabbas av detta. På Mälarsjukhuset i Eskilstuna får man sitta i fem timmar om man är över 80 år och vänta på att komma till en läkare på akutmottagningen.

Det här håller inte. Det är er politik som leder till de här resultaten!

Anf. 78 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! 10 miljarder i ökade statsbidrag varav 3 miljarder till sjukvården är ju ett konkret förslag för att förbättra sjukvårdens förutsättningar, och just det väljer Kristdemokraterna att avvisa eftersom ni hellre väljer att sänka skatten, Jakob Forssmed.

Vi vill ha en behovsstyrd sjukvård. Det är det väsentliga, och det är också det som hälso- och sjukvårdslagen säger att vi ska ha i det här landet. Er politik har dock inneburit att det numera starkt ifrågasätts eftersom vi i stället har vårdbolagens etableringsfrihet i fokus. Vårdbolagen etablerar sig där människor är friskast och har högst utbildning och inkomster, det vill säga där man har minst behov av sjukvård. För att komma till rätta med en stor del av de här problemen skulle vi alltså även behöva komma till rätta med detta.

Prot. 2016/17:95

18 april

*Debatt med anledning
av vårpropositionens
avlämnande*

Vi vill ha mer pengar till sjukvården, och jag återkommer gärna om det i höst. 10 miljarder i statsbidrag finns redan nu, och vi ska få bort vinstjakten i sjukvården – det är konkreta reformer för att få en bättre och en behovsstyrd sjukvård, för det behöver vi.
(Applåder)

Anf. 79 MATS PERSSON (L):

Herr talman! Det är typiskt oppositionen att en sådan här dag stå i talarstolen och svartmåla svensk ekonomi och allting i Sverige, men jag tänker inte göra det. Jag tycker att Sverige är ett fantastiskt land. Det är ett land med mycket tillit. Det är ett land med solidaritet, något som inte minst visade sig för någon vecka sedan under det fasansfulla terrordådet.

Det är ett land som när det gäller ekonomin ändå har klarat globaliseringen betydligt bättre än många andra länder. De allra flesta löntagare har fått det betydligt bättre de sista tio femton åren, inte minst tack vare de skattesänkningar som Alliansen gjorde men också för att svenska företag är konkurrenskraftiga, vilket har gjort att vanligt folk har fått det påtagligt mycket bättre.

Som liberal har jag en vision, och det är att det ska betyda mindre varifrån du kommer och mer vart du är på väg. Därför blir jag bekymrad när jag tittar ut över Sverige och ser vart Sverige är på väg. Det växer fram en ny underklass i Sverige just nu. Det är människor som aldrig har varit inne på arbetsmarknaden. Det är människor som lever i sysslolöshet, i bidragsberoende, ofta med låg utbildning. Bara var tredje av dem med kort utbildning har jobb i Sverige, och då spelar det ingen roll om man är född i Aleppo eller i Arlöv.

Det som oroar mig mest, herr talman, är att regeringen väljer att blunda för denna utveckling. Det är helt okej att prata om att svensk ekonomi går bra. Det är helt okej, för det stämmer. Men det är inte okej att inte med ett ord nämna att 300 000 människor nästa år är utsatta på svensk arbetsmarknad och inte kommer in på arbetsmarknaden, att arbetsmarknaden för dem är stängd och att deras vardag handlar om sysslolöshet, bidragsberoende och att inte vara en del av samhällets gemenskap.

Herr talman! Tydligast blir detta misslyckande för regeringen när man tänker tillbaka till 2014 och hör socialdemokraten Stefan Löfven säga att Sverige ska ha Europas lägsta arbetslöshet. I dag ligger vi i mitten, på 15:e plats, i den ligan i Europa. Vi ligger till och med längre ned i dag än vad vi gjorde förra året.

Detta visar på ett påtagligt sätt hur den nya underklassen nu biter sig fast och hur regeringen misslyckas med sin politik att ge alla människor chansen. Den stora klyftan går mellan den som har ett arbete och den som inte har ett arbete. Och det är nu upp till oss politiker att vidta viktiga reformer för framtiden där alla behövs och där alla får chansen.

Herr talman! Från Liberalernas sida är vi väldigt tydliga: Vi menar att nu är det tid att göra rejäla reformer för att skapa fler och enklare vägar in på svensk arbetsmarknad. Det handlar om startjobb med lägre ingångslön och lägre kostnader för att anställa. Detta ger fler människor möjlighet att komma in på arbetsmarknaden. Vårt synsätt är att det är bättre att arbeta med en lägre startlön än att leva på bidrag och vara sysslolös.

När man använder detta i offentlig sektor innebär det att lärare, sjuksköterskor och läkare skulle kunna lägga mer av sin arbetstid på det som

de är utbildade till i stället för att sjuksköterskor bäddar sängar och att lärare kopierar papper på sin arbetstid.

Vi vill också i vår politik ha höga förväntningar på människor att försörja sig själva. Man ska söka jobb utanför kommungränsen, och vi ska ha en motprestation för försörjningsstöd så att man utför en praktik eller lär sig svenska om man mottar bidrag från samhället. Grunden i vårt samhällskontrakt är nämligen att alla som kan försörja sig ska göra det.

Om detta ser vi ingenting i regeringens politik. Vi ser inga konkreta förslag som på ett tydligt sätt skapar fler vägar in och har höga förväntningar på människor att försörja sig själva. Det är beklämmande.

Herr talman! Det handlar också om skolan. Ska vi bryta den nya underklassen måste vi investera i skolan. Från Liberalernas sida satsar vi på förlängd skolplikt för nyanlända. Vi vill ha kortare sommarlov för nyanlända och högre löner för de lärare som jobbar i utsatta områden. Detta möts av passivitet. Detta möts av ingenting från regeringens sida.

Herr talman! Det handlar om trygghet och att prioritera rättsväsendet. Då duger inte de otillräckliga tillskott som har aviserats i dag, som bara täcker de hål som polisen har i sin budget i dag, utan det krävs rejäla satsningar. Polisyrket behöver uppgraderas och statusen stärkas så att villkoren för poliser blir bättre.

Herr talman! Det handlar om att trygga Sverige och att säkerställa försvaret. Vi befinner oss i en situation just nu med en omvärld där Ryssland rustar upp och våra länder i Östersjöområdet som en följd av detta rustar upp sitt försvar för att kunna möta det hot som den ryska militära upptrappningen innebär. Regeringens svar på detta är en satsning som är lika stor som den sänkta momsen för naturguider. Ryssland upprustar, och svaret från regeringen är en satsning på ½ miljard, lika mycket som den sänkta momsen för naturguider. Det blir löjeväckande och visar tydligt att man inte tar den här frågan på allvar.

Herr talman! Ska vi kunna bryta den nya underklassen och bygga ett starkare Sverige gäller det att ha rätt syn på hur jobb skapas. I Liberalernas Sverige skapas jobben i företagen. I Liberalernas Sverige är det företagare av kött och blod som anställer människor och som investerar i nya företag eller i sitt eget företag. Det är det som gör att vi också i framtiden kan ha arbeten.

Vi har en finansminister som i intervjuer beskriver småföretagare som skatteplanerare eller potentiella skattefuskare. Det sänder en tydlig signal om att regeringen inte ser vad småföretagen gör för Sverige och att det är i de mindre företagen och, för den delen, i våra stora tillverkningsföretag som framtiden finns. När man har den synen skapas det inte många nya jobb i vårt land.

I detta ligger också synen på vad som är rättvisa. Den liberala rättvisesyntsynen är att ansvarstagande, flit och strävsamhet ska uppmuntras och att alla människor ska ha samma möjligheter från början, men alla människor ska inte ha lika mycket. Vi ska bekämpa fattigdom, inte rikedom. Men den socialistiska synen är den motsatta. Där går jämlikheten så långt att man strävar efter att utjämna inkomstskillnader, och problemet är att vissa är rika, inte att andra är fattiga. Tydligast blir detta när vi har en regering som tycker så mycket om att höja skatten för barnmorskor och andra samhällsbärare i välfärden att man till och med i opposition 2013 i efterhand bröt ut budgeten för att se till att tiotusentals människor skulle betraktas som

höginkomsttagare och betala statlig skatt. Regeringen har fortsatt på den invanda vägen genom att nu för fjärde året höja skatten för vanligt folk.

Detta signalerar en syn på utbildning, ansvarstagande och flit som är den direkta motsatsen till den politik som Liberalerna företräder. Vi är i svensk politik en kraft för det strävsamma Sverige, för den som utbildar sig, för den som startar ett företag och för den som är samhällsbärare och ser till att välfärden fungerar. Ska detta fungera måste också dessa grupper fungera, och då duger det inte att, som nu sker, höja skatten brett för dessa grupper.

Herr talman! Det växer fram en ny underklass i Sverige. De långsiktiga effekterna och konsekvenserna av denna underklass kommer inte att bli mindre i ljuset av att många nyanlända med kort utbildning i vårt land nu ska komma in på den svenska arbetsmarknaden. Om vi inte gör någonting åt det faktum att vi i dag ser en sysslöshet och ett bidragsberoende kommer det att skapa ett samhälle med väldiga spänningar, där klyftan mellan den som har och den som inte har kommer att öka. Spänningarna mellan den som har ett arbete och den som inte har ett arbete kommer att öka, och solidariteten och tilliten i vårt samhälle riskerar att få sig en rejäl törn. Jag vill inte ha ett sådant samhälle. Från Liberalernas sida vill vi ha ett samhälle där alla behövs, ett samhälle som håller ihop och som ger alla människor en chans.

När regeringen nu inte ser integrationsproblematiken, att det växer fram en ny underklass, är det väldigt allvarligt. Regeringens passiva politik talar med all tydlighet för att vi nu behöver en ny regering.

(Applåder)

Anf. 80 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Det är väl känt att Vänsterpartiet vill få ett slut på vinstjakten i välfärden, och det finns det också ett starkt folkligt stöd för. Jag ska ta tre exempel på varför.

Jag tänkte börja med Hälsans förskola. Där fick barnen vatten och knäckebröd i stället för mat, eftersom ägaren hellre ville lägga de skattepengar han fick för att ta hand om barn på att köpa nya förskolor, i syfte att få göra ännu mer vinst på den skattefinansierade välfärden.

Det andra exemplet är skolan Runstycket. Åttaårige Conrad har inte kunnat gå i skolan på hela hösten, då ägaren tyckte att det blev för dyrt att ha Conrad där eftersom han har lindrig autism och behöver stöd. Conrads mamma säger i Aftonbladet: ”Det är skrämmande att man på det sättet försöker avvisa ett barn, för att det kostar pengar.” Det tror jag nog att de flesta instämmer i, kanske till och med Mats Persson.

Det tredje exemplet är det privatdrivna Ultragyn på Sophiahemmet i Stockholm, där man betalar bonus till gynekologerna efter hur mycket de skär i kvinnorna. Kliniken får också mer betalt av landstinget om de gör större ingrepp. Ingen annanstans i Stockholm hittar gynekologerna så mycket i kvinnornas reproduktiva organ att skära, klippa eller bränna bort. Det avslöjar Expressen.

Det här är tre exempel på hur snett det kan gå med vinstjakten när man låter girigheten styra. Dessa exempel har, förutom vinstjakt och girighet, en sak gemensamt, och det är att de alla tre har kopplingar till Liberalerna. Hälsans förskola drevs av en partistyrelseledamot och före detta riksdagsledamot för Liberalerna. Ägare till friskolan är en liberal riksdagsledamots

hustru. Och Ultragyn har tydliga kopplingar till det liberala landstingsrådet här i Stockholm.

På vilket sätt tycker Liberalerna att det är ett problem att ni har så tydliga kopplingar till vinstjakten i välfärden?

Anf. 81 MATS PERSSON (L) replik:

Herr talman! Debattera gärna välfärdens utveckling med oss liberaler, Ulla Andersson! Debattera gärna vinstfrågan med oss liberaler! Men det du just nu gjorde i riksdagens talarstol är det som svenska folket avskyr, nämligen att du försöker smeta på din politiska motståndare egenskaper som vårt parti över huvud taget inte representerar. Jag hoppas att vi i riksdagens kammare kan hålla debatten på en högre nivå utan personangrepp och utan att kleta på varandra epitet som inte har med debatten att göra.

Jag uppfattade inte heller att du ställde någon sakfråga, men jag vill ändå debattera det du tog upp.

När det gäller frågan om friskolor och fristående enheters möjligheter att vara i välfärden är Liberalernas uppfattning tydlig. Vi ska ha hårda krav och hårda kontroller på de aktörer i privata vårdföretag och fristående friskolor som bedriver välfärdsverksamhet. Vi ska också ha hård kontroll och höga krav på de kommuner som bedriver skola och på de landsting som bedriver sjukvårdsverksamhet, och det är för att vi värnar om att de patienter som väljer vårdgivare och de som väljer skola ska kunna lita på att vården håller hög kvalitet och att skolan ger goda resultat.

Det ni gör, och som du just nu gjorde här i talarstolen, Ulla Andersson, är att försöka kleta på mitt parti egenskaper som inte har i den här debatten att göra.

Jag debatterar gärna vinstfrågan. Från vårt partis sida tycker vi inte att vinsten är problemet. Problemet är när verksamheten bedrivs med dålig kvalitet, oavsett om det är en friskola eller en kommunal skola. Men smeta inte ditt kladd på mitt parti!

(Applåder)

Anf. 82 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Dessa tre exempel visar tydligt vilka problem som vinstjakten i välfärden leder till. De visar vad som händer med girigheten när man tillåter obegränsade vinstuttag.

Ert parti har drivit på denna utveckling, Mats Persson. Ni har avreglerat och infört lagstiftningar där det är fritt fram att etablera sig och fritt fram för obegränsade vinstuttag. Ert parti har tydliga kopplingar till vinstbolagen. Oavsett om du gillar det eller inte är det så det ser ut. Alla de tre exemplen hade tydliga kopplingar till ditt parti.

Om du ogillar det som de har gjort eller inte är en annan sak, men det sker något när vinstjakten kommer in i välfärden. Då sätts kanske barns behov på undantag, och kvinnors reproduktiva hälsa blir kanske inte lika viktig om man får betalt i form av bonusar ju mer man skär i dem. Det händer något som är väldigt allvarligt i välfärden när vinstjakten släpps fri på detta sätt. Ditt parti har bidragit väldigt starkt till det.

Anf. 83 MATS PERSSON (L) replik:

Herr talman! Jag tänker inte göra det, men jag hade kunnat nämna företrädare för Ulla Anderssons parti och kopplingarna till DDR i slutet av

Prot. 2016/17:95

18 april

*Debatt med anledning
av vårpropositionens
avlämnande*

80-talet. Jag hade kunnat nämna en företrädare som inte ville sluta säga ordet kommunist långt in på 90-talet. Men jag gör inte det, utan jag tänker prata om sakfrågan.

Det är klart att det är ett jätteproblem att vi i svensk välfärd har friskolor och kommunala skolor som bedriver dålig verksamhet. I min hemkommun Lund hade vi en kommunal skola där man under lång tid höll tyst om en våldtäkt som begicks i nära anslutning till skolan. Mitt parti tog politiskt ansvar för detta medan andra partier inte gjorde det.

Det är klart att man kan hitta exempel på friskolor och kommunala skolor som missköter sig runt om i vårt land. Vårt fokus är att se till att varenda unge och förälder kan vara säker på att skolan fungerar och levererar bra kunskapsresultat. Vi ska diskutera detta, inte smeta kladd på varandra.

(Applåder)

Anf. 84 JAKOB FORSSMED (KD):

Herr talman! Vårt samhälle och vår ekonomi behöver tillit och trygghet för att utvecklas. Detta gäller särskilt i en orolig tid där populism och osäkerhet breder ut sig i världen och där vi har brexit, Donald Trumps tillträde och utvecklingen i Turkiet och i Ryssland.

Den tillit och trygghet som vi så väl behöver också i ekonomin uppstår inte i ett vakuum eller av sig själv utan byggs stark i familjer och föreningar. Detta är sammanhang där vi blir sedda och älskade, där vi möter varandra och bygger broar och där vi lär oss att se andra och varandra.

Men utvecklingen för mer tillit och trygghet byggs också i företag av entreprenörer som ser något som inte finns där och som finner det mödan värt att starta eller utveckla ett företag för att göra något åt det man ser inte finns: en innovation, en tjänst eller en produkt som ger jobb, utveckling, framtidstro och skatteintäkter.

Utvecklingen för mer tillit och trygghet byggs också på arbetsplatser i arbetsgemenskap där man får bidra, göra insatser för andra och känna den stolthet det innebär att försörja sig själv.

Om ett samhälles styrande inte förstår vad som bygger samhället och ekonomin starka är det allvarligt och problematiskt. Då kan man börja förneka barns rätt till sina föräldrar. Då kan man börja styra och ställa med familjer lite som man vill. Då kan man få föreningar och församlingar som gör fantastiska insatser att tappa sugen. Då kan man försämma förutsättningarna så att färre företagare vågar anställa, investera och satsa. Då hotas tillit och trygghet.

Tillit och trygghet kräver att medborgare känner tilltro till att det offentliga gör sitt – att den styrande regeringen med full kraft tar sig an arbetsmarknadens problem och utmaningar liksom vårdens, trygghetens, äldreomsorgens, skolans och konkurrenskraftens och att regeringen ser dem som finns i konjunktursolens skugga.

Är det så? Tudelningen på arbetsmarknaden och de klyftor den skapar är vår ekonomis, ja kanske vårt samhälles, allra största utmaning. Men var är regeringens svar när stora grupper inte får chansen att visa vad de går för på arbetsmarknaden, när människor inte får en chans att bli en del av en arbetsgemenskap och känna stoltheten i att försörja själva och när hundratusentals personer inte får jobba 100 procent av sin förmåga?

Förutom lite fler utbildningsåtgärder är det öde. Det är släckt. Det är tomt och trött. Det är några hundra traineejobb, och löften om tiotusentals har blivit drygt 400. Denna passivitet gäller tyvärr på område efter område.

På vårdområdet finns inga strukturella grepp som räcker för att klara den jämlika vård man gärna pratar om. Det finns ingen reform för att samla den avancerade sjukhusvården under staten, ingen reform för att satsa riktat på primärvården för att avlasta akutmottagningarna. I stället avskaffar man det som fungerar, som kömiljarden, och nu ser vi vårdköer som växer. Regeringen har sina prioriteringar klara. Det är numera gratis för en del patientgrupper att stå i de allt längre vårdköerna eller sitta extra lång tid på akuten.

Herr talman! Nu behöver vi riktiga reformer. Vi behöver introduktionsanställningar med något lägre ingångslöner under en begränsad period i stället för bidrag, där man får chansen att lära sig jobbet på jobbet. Vi behöver lägre skatt för nyanlända, unga och personer som står långt från arbetsmarknaden. Vi behöver fler yrkesvuxplatser, ännu fler än vad regeringen föreslår. Vi behöver en kraftig förenkling av de subventionerade anställningarna och nedläggning av det som inte fungerar.

Vi behöver reformer för vården. Vi behöver reformer för tillgänglighet genom en återinförd kömiljard. Vi behöver vårdserviceteam för att avlasta den vårdutbildade personalen på våra sjukhus. Vi behöver en primärvårdsreform med ökad tillgänglighet till primärvården för att avlasta akutmottagningarna. Vi behöver ett förstärkt av den avancerade sjukhusvården.

Vi behöver en kraftfull polisreform så att vi kan få på plats 10 000 fler poliser och därutöver ytterligare polisanställda i form av civilanställda. Dessa personer behöver få bättre arbetsvillkor. Det är bra att regeringen gör saker här. Det är för lite och för sent, men det är bra att det görs. Det behöver göras väsentligt mer.

Herr talman! Socialdemokraterna gick till val på att inga vanliga löntagare skulle få höjd inkomstskatt. Men ytterligare hundratusentals löntagare har de senaste åren fått betala statlig inkomstskatt. Långt över miljonen – många poliser, barnmorskor, lärare och ingenjörer – får höjd skatt.

Budskapet är tydligt: Strunta i att ta chefsjobbet inom äldreomsorgen! Utbilda dig inte till barnmorska eller specialistsjuksköterska! Försök inte bli förstelärare! För vi gör det lite mindre lönsamt varje år. Och är du äldre, ansträng dig inte för mycket för att vara kvar på arbetsmarknaden eller byta karriär! För vi slår till med en särskild löneskatt på sådana som du.

Det har lett till tiotals miljarder i höjda skatter på ett par år, det mesta på jobb och företag. Men när det gäller de stora reformerna är regeringen passiv. Man är aktiv när det gäller skattehöjningar, och man är också aktiv när det gäller att ge sig på det som fungerar och som folk är nöjda med, såsom föräldraförsäkringen. Den ska det förstås mixtras med, eller moderniseras som det brukar heta när man ska tvångsdela den ytterligare.

När det gäller valfriheten i välfärden ska välfungerande och uppskattade verksamheter stängas ned, inte på grund av bristande kvalitet utan på grund av att verksamheterna finns utanför det snäva synfält som de socialistiska skygglapparna medger.

Vad sägs om att i stället för en tidsplan för en helt tvångsdelad föräldraförsäkring ha en tidsplan för att se till att alla barn i Sverige får en chans

Prot. 2016/17:95
18 april

*Debatt med anledning
av vårpropositionens
avlämnande*

att se sina föräldrar gå till jobbet eller ett schema för att alla barn får de kunskaper de behöver eller har närvarande vuxna i sina liv?

Herr talman! Vi behöver vända utvecklingen i Sverige så att mer tillit och trygghet kan växa fram och så att människor inte upplever att deras livschanser försämras samtidigt som ekonomin går bra, för så är det för stora grupper i dag när trösklarna är för höga och man inte får en chans att komma in på arbetsmarknaden.

Vi behöver se till att vårdens kvalitet inte beror på var man bor. Då behöver vi kraftfulla vårdreformer. Vi behöver se till att boende i utsatta förorter inte dag efter dag drabbas av kriminella gäng. Då behöver vi kraftfulla trygghetsreformer. Vi behöver inte försämma för företagare när det gäller att anställa och växa.

Herr talman! Vi måste se också dem som finns i konjunktursolens skugga. Vi måste bryta, dyrka och låsa upp den arbetsmarknad som är alltmer stängd för utsatta grupper, oftast utrikes födda med bristande utbildning. Vi måste orka göra de reformer som krävs för en jämlik vård för alla, för att det ska finnas en polis som har kraft att stå upp för den utsatte, oavsett var den råkar bo.

Vi måste värna de gemenskaper där tillit och trygghet kan växa – i relationer, i familjen, i föreningslivet och i det civila samhället. Vi behöver frihet utan egoism, och vi behöver solidaritet utan socialism. Därför behöver vi en ny inriktning på politiken.

(Applåder)

I detta anförande instämde Andreas Carlson, Annika Eclund och Emma Henriksson (alla KD) samt Ulla Andersson (V).

Anf. 85 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Jag höll på att göra dig väldigt glad, Jakob Forssmed. Jag tryckte på knappen för att instämna i stället för på knappen för att begära replik. Men så glad ska du inte få bli.

Jag tänkte faktiskt begära replik för att tala om människor med sjukersättning. Det är en ersättning för dem som har en permanent arbetsnedsättning, vilket är mycket svårt att få. Många av dem lever med sorg, ilska och besvikelse över att livet inte blev som det skulle. De ska självklart inte dras även med fattigdom, skam och skuld, vilket många faktiskt gör i dag. Det tror jag att du och jag är överens om.

Många av dem som uppbär sjukersättning har jobbat så att de har blivit sjuka. De har alltså stressat så mycket och pressats så hårt att kroppen helt enkelt har tagit slut. Många av dem har jobbat inom välfärden.

Under era åtta år vid makten fick denna grupp inte en krona i inkomstförstärkning. Nu har bostadsbidraget höjts, likaså nivån i sjukersättningen. Och i sommar kommer garantiersättningen att höjas. Detta är reformer som vi har drivit och fått igenom. I budgetpropositionen i höst kommer troligen skatten att sänkas för denna grupp. Det är vi mycket glada över. Det är nämligen principiellt viktigt, dels för att gruppen har en mycket dålig ekonomisk situation – snittinkomsten är ungefär 10 600 kronor – dels för att de betalar betydligt mer i skatt än andra med samma inkomst.

En person som har 11 000 i sjukersättning betalar 1 000 kronor mer i skatt än en person som har ett jobb och tjänar 11 000 kronor. Detta var en ordning som ni var med och genomförde. Jag tycker faktiskt att det är ett

synsätt som inte är fint och som inte är rimligt. Därför är vi glada över att ha fått igenom denna ändring nu. Den är principiellt viktig. Jag undrar: Hur kommer ni att förhålla er till denna ändring? Är ni nu inne på att ändra ert synsätt och inte längre peka ut dessa människor som tärande i skattesystemet?

Anf. 86 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Vi hade 2006 en situation då stora grupper stod mer eller mindre permanent utanför arbetsmarknaden för att det lönade sig för dåligt att arbeta i Sverige. Det var ett av skälen till jobbskatteavdraget, inte primärt för att sänka ersättningen för personer utan för att öka drivkraften att arbeta, för att öka lönsamheten i att arbeta och för att öka möjligheterna att gå från bidragsersättningar till arbete – helt enkelt för att det alltid ska löna sig att arbeta. Jag tycker att det var rätt då och att det är rätt nu att dessa reformer är kvar.

Jag noterar att Vänsterpartiet har ställt sig bakom flera budgetar där jobbskatteavdraget har varit en fortsatt bärande idé, trots all kritik som har riktats genom åren både från socialdemokrater och från vänsterpartister mot jobbskatteavdraget.

Det är inte heller sant att vi inte genomförde några reformer för denna grupp för att stärka dessa personers ekonomi. Vi höjde bostadsbidraget vid flera tillfällen. Det tror jag att Ulla Andersson känner till. Det var bra och viktiga reformer, inte minst för att stärka ekonomin för de personer i denna grupp som har barn. Det är någonting som jag är stolt över.

En del av de reformer som ni har föreslagit för denna grupp, till exempel höjd garantiersättning, tycker jag att vi matchar i vår budget. Jag tycker att det är rimligt att göra det just för en grupp som har varit eftersatt under lång tid. Huruvida vi ska stödja denna skattesänkning får vi återkomma till när vi presenterar vårt alternativ i höst. Men jag noterar också att Ulla Andersson ibland pläderar för skattesänkningar, men det är aldrig skattesänkningar på arbete eller skattesänkningar för att se till att det lönar sig bättre för olika grupper att arbeta. Det tycker jag är någonting som Ulla Andersson kanske borde överväga någon enstaka gång.

Anf. 87 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Det sista som du sa, Jakob Forssmed, gjorde mig mycket orolig. Menar du på allvar att människor som har en permanent nedsättning av sin arbetsförmåga och uppbär sjukersättning inte går ut på arbetsmarknaden för att det inte lönar sig att arbeta? Det kan du väl aldrig ha menat? Menar du att dessa människor stannar hemma från arbetet för att de tycker att skatten är för hög? Nej, de stannar hemma från arbetet för att de inte kan gå till arbetet på grund av att de har blivit sjuka, många gånger på grund av att de har arbetat för mycket.

Det synsätt som ni införde i skattesystemet, det som ni kallar för drivkrafter för att arbeta, är inte rimligt på något sätt. Människor blir inte sjuka för att de vill bli sjuka, och människor blir inte arbetslösa för att de vill bli arbetslösa. Människor blir sjuka eller arbetslösa just för att de har oturen att bli sjuka eller arbetslösa. Då ska man väl inte straffbeskattas på grund av det? Det är väl inte rimligt på någon punkt? Man ska ha en trygg ekonomisk situation, och man ska betala lika skatt för lika inkomst.

Prot. 2016/17:95
18 april

*Debatt med anledning
av vårpropositionens
avlämnande*

Prot. 2016/17:95
18 april

*Debatt med anledning
av vårpropositionens
avlämnande*

Anf. 88 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Det är riktigt att det sista var en generell kommentar om Vänsterpartiet som jag aldrig någonsin i något sammanhang har hört plädera för sänkt skatt på arbete. Det visar sig mycket riktigt att det som du ger dig på, Ulla Andersson, är jobbskatteavdraget – att det ska löna sig bättre att arbeta och att den som går upp på morgonen och tar sig till jobbet ska få mer över i plånboken. Trots det ställer du dig bakom en budget där detta är ett bärande inslag år efter år. Ta ansvar för din politik! Lämna budgetsamarbetet! Säg att ni inte kan ställa er bakom en budget som har jobbskatteavdraget som en bärande idé! Gör det då! Men stå inte här och skäll på mig för jobbskatteavdraget, när du själv uppenbarligen står bakom det.

(Applåder)

Överläggningen var härmed avslutad.

Propositionen bordlades.

§ 2 Justering av protokoll

Protokollen för den 21–24 och 28 mars justerades.

§ 3 Anmälan om subsidiaritetsprövning

Förste vice talmannen anmälde att utdrag ur prot. 2016/17:24 för tisdagen den 28 mars i ärende om subsidiaritetsprövning av EU-förslag hade kommit in från näringsutskottet.

§ 4 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Följande skrivelser hade kommit in:

Interpellation 2016/17:409

Till riksdagen

Interpellation 2016/17:409 Ridning som friskvårdsförmån
av Mats Green (M)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 2 maj 2017.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 6 april 2017

Finansdepartementet

Magdalena Andersson (S)

Enligt uppdrag

Magnus Bengtson

Departementsråd

Till riksdagen

Interpellation 2016/17:432 Försäkringsskydd för ambulanspersonal
av Eva Lohman (M)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 2 maj 2017.

Skälet till dröjsmålet är redan inbokade resor.

Stockholm den 7 april 2017

Socialdepartementet

Gabriel Wikström (S)

Enligt uppdrag

Marianne Jenryd

Expeditionschef

Interpellation 2016/17:436

Till riksdagen

Interpellation 2016/17:436 Sveriges förhållningssätt till nya grödor
av Jesper Skalberg Karlsson (M)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 5 maj 2017.

Statsrådet har inte möjlighet att besvara interpellationen inom anvisad
tid på grund av redan inbokade engagemang.

Stockholm den 12 april 2017

Miljö- och energidepartementet

Karolina Skog (MP)

Enligt uppdrag

Lena Ingvarsson

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2016/17:442

Till riksdagen

Interpellation 2016/17:442 Nya åtgärder för miljömålen
av Jens Holm (V)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 5 maj 2017.

Statsrådet har inte möjlighet att besvara interpellationen inom anvisad
tid på grund av redan inbokade engagemang.

Stockholm den 11 april 2017

Miljö- och energidepartementet

Karolina Skog (MP)

Enligt uppdrag

Lena Ingvarsson

Expeditions- och rättschef

§ 5 Ärenden för bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Socialutskottets betänkande
2016/17:SoU8 Stöd till personer med funktionsnedsättning

Näringsutskottets betänkanden

2016/17:NU18 Ny lag om medling i vissa upphovsrättstvister och förenklingar i upphovsrättslagen

2016/17:NU19 Fortsatt gränsöverskridande handel med ursprungsgarantier för el

Trafikutskottets betänkanden

2016/17:TU15 Ett förändrat tillsynssystem för nationella fartyg

2016/17:TU13 Yrkestrafik och taxi

2016/17:TU12 Fossiloberoende transporter

Civilutskottets betänkande

2016/17:CU11 Framtidsfullmakter – en ny form av ställföreträdarskap för vuxna

Miljö- och jordbruksutskottets betänkanden

2016/17:MJU15 Avfall och kretslopp

2016/17:MJU19 Riksrevisionens rapport om statens förorenade områden

§ 6 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Propositioner

2016/17:99 Vårändringsbudget för 2017

2016/17:169 Explosiva varor – Tullverkets befogenheter vid inre gräns

2016/17:171 En ny kommunallag

2016/17:172 Ett sammanhållet mottagande med tidsbegränsade uppehållstillstånd

2016/17:174 Utökad samverkan mellan domstolar

2016/17:180 En modern och rättssäker förvaltning – ny förvaltningslag

Skrivelser

2016/17:98 Redovisning av skatteutgifter 2017

2016/17:101 Årsredovisning för staten 2016

2016/17:170 Riksrevisionens rapport om sjukskrivning

Motioner

med anledning av prop. 2016/17:131 Grovt fordringbedrägeri och andra förmögenhetsbrott

2016/17:3697 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, L, KD)

2016/17:3700 av Adam Marttinen (SD)

med anledning av prop. 2016/17:136 Vissa frågor om kommersiell radio

2016/17:3687 av Andreas Norlén m.fl. (M, C, KD)

med anledning av prop. 2016/17:143 En stadiindelad timplan i grundskolan och närliggande frågor

2016/17:3660 av Stefan Jakobsson m.fl. (SD)

2016/17:3669 av Daniel Riazat m.fl. (V)

2016/17:3685 av Christer Nylander m.fl. (L, M, C, KD)

med anledning av prop. 2016/17:145 Vissa frågor om läkemedelsregistret

2016/17:3706 av Emma Henriksson m.fl. (KD, M, C, L)

med anledning av prop. 2016/17:151 Fler steg för en effektivare plan- och bygglag

2016/17:3666 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V)

2016/17:3674 av Ewa Thalén Finné m.fl. (M, KD, C, L)

2016/17:3696 av Roger Hedlund och Mikael Eskilandersson (SD)

med anledning av prop. 2016/17:154 Begränsningar i föräldrapenningen för föräldrar som kommer till Sverige med barn

2016/17:3667 av Wiwi-Anne Johansson m.fl. (V)

2016/17:3677 av Johan Forssell m.fl. (M)

2016/17:3695 av Aron Modig m.fl. (KD)

2016/17:3698 av Linus Bylund och Heidi Karlsson (SD)

med anledning av prop. 2016/17:156 En skyldighet att erbjuda lovskola

2016/17:3658 av Stefan Jakobsson m.fl. (SD)

2016/17:3705 av Christer Nylander m.fl. (L, M, C, KD)

med anledning av prop. 2016/17:158 Studiestartstöd – ett nytt rekryterande studiestöd

2016/17:3659 av Stefan Jakobsson m.fl. (SD)

2016/17:3676 av Christer Nylander m.fl. (L)

2016/17:3680 av Daniel Riazat m.fl. (V)

2016/17:3688 av Fredrik Christensson och Ulrika Carlsson i Skövde (C)

2016/17:3689 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)

2016/17:3690 av Annika Eclund m.fl. (KD)

med anledning av prop. 2016/17:159 Avlägsnande – en ny form av särskild handräckning

2016/17:3665 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V)

2016/17:3672 av Tuve Skånberg m.fl. (KD, M, C)

2016/17:3673 av Mikael Eskilandersson och Roger Hedlund (SD)

2016/17:3693 av Robert Hannah m.fl. (L)

med anledning av prop. 2016/17:161 En försöksverksamhet med branschskolor

2016/17:3703 av Christer Nylander m.fl. (L)

2016/17:3704 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M, C, KD)

med anledning av skr. 2016/17:90 Nordiskt samarbete 2016

2016/17:3678 av Aron Emilsson m.fl. (SD)

Prot. 2016/17:95
18 april

med anledning av skr. 2016/17:126 Tillsammans mot brott – ett nationellt brottsförebyggande program

2016/17:3681 av Linda Snecker m.fl. (V)

2016/17:3682 av Andreas Carlson m.fl. (KD)

2016/17:3692 av Roger Haddad m.fl. (L)

2016/17:3699 av Beatrice Ask m.fl. (M)

2016/17:3701 av Adam Marttinen (SD)

med anledning av skr. 2016/17:138 Riksrevisionens rapport om transparensen i budgetpropositionen för 2017

2016/17:3702 av Ulf Kristersson m.fl. (M, C, L, KD)

EU-dokument

Ordförandeskapets kompromissförslag om formerna för den gemensamma parlamentariska kontrollgruppen för Europol

§ 7 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 7 april

2016/17:436 Sveriges förhållningssätt till nya grödor

av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)

till miljöminister *Karolina Skog* (MP)

den 10 april

2016/17:437 Bredband till alla

av *Magnus Oscarsson* (KD)

till statsrådet *Peter Eriksson* (MP)

2016/17:438 Social pelare i EU

av *Jessika Roswall* (M)

till arbetsmarknads- och etableringsminister *Ylva Johansson* (S)

2016/17:439 Praktik genom Arbetsförmedlingens garantier

av *Katarina Brännström* (M)

till arbetsmarknads- och etableringsminister *Ylva Johansson* (S)

2016/17:440 Stöd från Arbetsförmedlingen för att starta eget

av *Christian Holm Barenfeld* (M)

till arbetsmarknads- och etableringsminister *Ylva Johansson* (S)

2016/17:441 Centralbron i Stockholm

av *Erik Ottoson* (M)

till statsrådet *Anna Johansson* (S)

2016/17:442 Nya åtgärder för miljömålen

av *Jens Holm* (V)

till miljöminister *Karolina Skog* (MP)

2016/17:443 Tudelningen på svensk arbetsmarknad

av *Niklas Wykman* (M)

till arbetsmarknads- och etableringsminister *Ylva Johansson* (S)

2016/17:444 Förlegade normer och ojämslälldhet i förorter
av *Erik Andersson* (M)
till statsrådet Åsa Regnér (S)

2016/17:445 Kvinnors integration
av *Christian Holm Barenfeld* (M)
till arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson (S)

2016/17:446 Egenvård och personlig assistans
av *Bengt Eliasson* (L)
till statsrådet Åsa Regnér (S)

2016/17:447 Bidrag till organisationer som motverkar demokratiska principer
av *Roger Haddad* (L)

till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2016/17:448 Funktionsnedsattas möjlighet till jakt
av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)
till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2016/17:449 En EU-plattform för djurskydd
av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)
till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2016/17:450 Regionala undantag från nationell flygskatt
av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

den 11 april

2016/17:451 SAS flytt av verksamhet utomlands
av *Jörgen Warborn* (M)
till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

den 13 april

2016/17:452 Trygghet för våldsutsatta personer
av *Lotta Finstorp* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2016/17:453 Illegal jakt på rovdjur
av *Jens Holm* (V)
till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

§ 8 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framstälts:

den 7 april

2016/17:1214 Höjning av skatten på motorcyklar
av *Sten Bergheden* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2016/17:1215 Sänkt moms på guidning av naturområden
av *Jörgen Warborn* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

den 10 april

2016/17:1216 Ansvarsfördelningen enligt socialtjänstlagen

av *Ellen Juntti* (M)
till statsrådet Åsa Regnér (S)

2016/17:1217 Gasattacken i Syrien

av *Karin Enström* (M)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2016/17:1218 En polis närmare medborgarna

av *Mikael Cederbratt* (M)
till statsrådet Anders Ygeman (S)

2016/17:1219 Smuggling av vapen via posten

av *Boriana Åberg* (M)
till statsrådet Anders Ygeman (S)

2016/17:1220 Den omänskliga behandlingen av flyktingar på Balkan

av *Tina Acketoft* (L)
till statsrådet Ann Linde (S)

den 11 april

2016/17:1221 Svenskt deltagande i Joint Expeditionary Force

av *Hans Wallmark* (M)
till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2016/17:1222 Verkställande av avvísingsbeslut

av *Sten Bergheden* (M)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2016/17:1223 Personer som gömmer sig efter utvisningsbeslut

av *Sten Bergheden* (M)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2016/17:1224 Situationen i Turkiet

av *Amineh Kakabaveh* (V)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2016/17:1225 Regelverk för småskaliga vattenkraftverk

av *Sten Bergheden* (M)
till miljöminister Karolina Skog (MP)

2016/17:1226 Reduktionsplikt för bensin och diesel samt skattesänkning på biodrivmedel

av *Jonas Jacobsson Gjörtler* (M)
till statsrådet Ibrahim Baylan (S)

2016/17:1227 EU-stöd för utbyggnad av tankstationer för vätgas

av *Johan Hultberg* (M)
till statsrådet Anna Johansson (S)

den 13 april

2016/17:1228 Vitrysslands "parasitlag" och Sveriges agerande

av *Sofia Damm* (KD)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2016/17:1229 Säljakt

av *Fredrik Christensson* (C)
till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2016/17:1230 Särskilda åtgärder efter terrordådet

av *Fredrik Eriksson* (SD)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2016/17:1231 Flyttavgifter på pensionsförsäkringskapital

av *Dennis Dioukarev* (SD)
till statsrådet Per Bolund (MP)

2016/17:1232 Kopparstöder i Bohuslän

av *Lars-Arne Staxäng* (M)
till statsrådet Anna Johansson (S)

2016/17:1233 Hushållsslavar

av *Amineh Kakabaveh* (V)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2016/17:1234 Bristfällig kvalitet i nybyggnation

av *Nooshi Dadgostar* (V)
till statsrådet Peter Eriksson (MP)

2016/17:1235 Mikroplaster i kosmetik

av *Johan Hultberg* (M)
till miljöminister Karolina Skog (MP)

2016/17:1236 En ny uppgraderad cancerstrategi

av *Cecilia Widegren* (M)
till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2016/17:1237 Mångkultur

av *Jeff Ahl* (SD)
till statsminister Stefan Löfven (S)

§ 9 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 7 april

2016/17:1131 Ökat byggande i landsbygdskommuner

av *Nooshi Dadgostar* (V)
till statsrådet Peter Eriksson (MP)

den 10 april

2016/17:1086 Reduktionsplikt i stället för flygskatt

av *Jonas Jacobsson Gjörtler* (M)
till statsrådet Isabella Lövin (MP)

den 12 april

2016/17:1208 Skogen och miljöbalken

av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)
till miljöminister Karolina Skog (MP)

2016/17:1210 Diskriminering av romer

av *Tina Acketoft* (L)
till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2016/17:1174 Venezuelas brott mot demokratin

av *Birgitta Ohlsson* (L)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2016/17:1206 Elnätspris i tätort och glesbygd

av *Lars Mejern Larsson* (S)
till statsrådet Ibrahim Baylan (S)

2016/17:1178 Spridning av försvarets materiel och förnödenheter

av *Lena Asplund* (M)
till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2016/17:1177 Försvarsmaktens samlade luftförsvarsförmåga

av *Lena Asplund* (M)
till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2016/17:1195 Stigmatisering av ekonomiskt utsatta människor

av *Faradj Koliev* (S)
till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2016/17:1186 Yrkesutbildningens år 2016

av *Lars Beckman* (M)
till statsrådet Anna Ekström (S)

2016/17:1192 Statliga mediers avslöjande av enskilda medborgare

av *Lars Beckman* (M)
till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2016/17:1185 Könnssegregation i den svenska skolan

av *Lars-Arne Staxäng* (M)
till utbildningsminister Gustav Fridolin (MP)

2016/17:1196 Romernas historia

av *Tina Acketoft* (L)
till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2016/17:1156 Vitryssland

av *Margareta Cederfelt* (M)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2016/17:1175 Den ökade repressionen i Vitryssland/Belarus

av *Hans Linde* (V)
till statsrådet Ann Linde (S)

2016/17:1203 Övergrepp mot regimkritiker i Belarus

av *Tina Acketoft* (L)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2016/17:1157 Svampangrepp på skog

av *Johan Hultberg* (M)
till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2016/17:1158 Grovt organiserande av människosmuggling

av *Johan Forssell* (M)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2016/17:1167 Uppdrag till MUCF

av *Andreas Norlén* (M)
till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2016/17:1166 MUCF:s bidragsgivning

av *Andreas Norlén* (M)
till statsrådet Anna Ekström (S)

2016/17:1160 Polisens tillgång till information om vissa it-incidenter

av *Krister Hammarbergh* (M)
till statsrådet Anders Ygeman (S)

2016/17:1161 Förseningarna av polishuset i Rinkeby

av *Ellen Juntti* (M)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2016/17:1162 Glyfosat

av *Jonas Jacobsson Gjörtler* (M)

till miljöminister Karolina Skog (MP)

2016/17:1163 Sveriges hållning till genmodifierade grödor

av *Jonas Jacobsson Gjörtler* (M)

till miljöminister Karolina Skog (MP)

2016/17:1168 Tullverkets befogenheter

av *Lars-Arne Staxäng* (M)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2016/17:1180 Utförelsekontroll av stöldgods

av *Thomas Finnborg* (M)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2016/17:1164 Utlokaliserade myndigheter

av *Fredrik Christensson* (C)

till statsrådet Ardalan Shekarabi (S)

2016/17:1165 Asylsökande ungdomars möjlighet att läsa klart påbörjad gymnasieutbildning

av *Ida Drougge* (M)

till statsrådet Anna Ekström (S)

2016/17:1169 Tilläggsdirektiv om Arbetsförmedlingen

av *Elisabeth Svantesson* (M)

till arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson (S)

2016/17:1170 Inre utlänningskontroll

av *Johan Forssell* (M)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2016/17:1171 Antalet inre utlänningskontroller

av *Johan Forssell* (M)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2016/17:1183 Kunskap i skolor för att bemöta hedersförtryck

av *Tina Ghasemi* (M)

till utbildningsminister Gustav Fridolin (MP)

2016/17:1182 Handel med västsahariska produkter

av *Lotta Johnsson Fornarve* (V)

till statsrådet Ann Linde (S)

2016/17:1172 Sverige som finanscentrum

av *Cecilie Tenffjord-Toftby* (M)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2016/17:1176 Boverkets byggregler gällande energi

av *Jonas Jacobsson Gjörtler* (M)

till statsrådet Ibrahim Baylan (S)

den 13 april

2016/17:1173 Pensionärers vinprovningar

av *Lars-Arne Staxäng* (M)

till statsrådet Gabriel Wikström (S)

Prot. 2016/17:95
18 april

2016/17:1209 Statliga bolags ersättningar

av *Mats Persson* (L)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2016/17:1191 Förbud mot polymerer

av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)

till miljöminister Karolina Skog (MP)

2016/17:1190 Antibiotikaresistens

av *Åsa Coenraads* (M)

till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2016/17:1187 Långtidssjukskrivna

av *Tina Ghasemi* (M)

till socialförsäkringsminister Annika Strandhäll (S)

2016/17:1199 Tandvårdsbidraget

av *Amir Adan* (M)

till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2016/17:1179 Narkolepsidrabbade

av *Cecilia Widegren* (M)

till statsrådet Gabriel Wikström (S)

§ 10 Kammaren åtskildes kl. 15.17.

Sammanträdet leddes
av talmannen från dess början till och med § 1 anf. 60 (delvis) och
av förste vice talmannen därefter till dess slut.

Vid protokollet

ANN LARSSON

/Olof Pilo

§ 1 Debatt med anledning av vårpropositionens avlämnande 1

Anf. 1	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	1
Anf. 2	ULF KRISTERSSON (M) replik	4
Anf. 3	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	5
Anf. 4	ULF KRISTERSSON (M) replik	5
Anf. 5	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	6
Anf. 6	OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	6
Anf. 7	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	6
Anf. 8	OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	7
Anf. 9	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	7
Anf. 10	EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	7
Anf. 11	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	8
Anf. 12	EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	9
Anf. 13	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	9
Anf. 14	MATS PERSSON (L) replik	9
Anf. 15	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	10
Anf. 16	MATS PERSSON (L) replik	11
Anf. 17	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	11
Anf. 18	JAKOB FORSSMED (KD) replik	11
Anf. 19	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	12
Anf. 20	JAKOB FORSSMED (KD) replik	13
Anf. 21	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	13
Anf. 22	ULF KRISTERSSON (M)	13
Anf. 23	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	16
Anf. 24	ULF KRISTERSSON (M) replik	16
Anf. 25	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	16
Anf. 26	ULF KRISTERSSON (M) replik	17
Anf. 27	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	17
Anf. 28	ULF KRISTERSSON (M) replik	18
Anf. 29	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	18
Anf. 30	ULF KRISTERSSON (M) replik	19
Anf. 31	ULLA ANDERSSON (V) replik	19
Anf. 32	ULF KRISTERSSON (M) replik	19
Anf. 33	ULLA ANDERSSON (V) replik	20
Anf. 34	ULF KRISTERSSON (M) replik	20
Anf. 35	OSCAR SJÖSTEDT (SD)	21

Anf. 36 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik.....	23
Anf. 37 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	23
Anf. 38 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik.....	24
Anf. 39 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	24
Anf. 40 ULLA ANDERSSON (V) replik	25
Anf. 41 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	25
Anf. 42 ULLA ANDERSSON (V) replik	26
Anf. 43 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	26
Anf. 44 JAKOB FORSSMED (KD) replik	26
Anf. 45 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	27
Anf. 46 JAKOB FORSSMED (KD) replik	27
Anf. 47 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	28
Anf. 48 JANINE ALM ERICSON (MP)	28
Anf. 49 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik.....	30
Anf. 50 JANINE ALM ERICSON (MP) replik	30
Anf. 51 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik.....	31
Anf. 52 JANINE ALM ERICSON (MP) replik	31
Anf. 53 MATS PERSSON (L) replik.....	31
Anf. 54 JANINE ALM ERICSON (MP) replik	32
Anf. 55 MATS PERSSON (L) replik.....	32
Anf. 56 JANINE ALM ERICSON (MP) replik	33
Anf. 57 JAKOB FORSSMED (KD) replik	33
Anf. 58 JANINE ALM ERICSON (MP) replik	33
Anf. 59 JAKOB FORSSMED (KD) replik	34
Anf. 60 JANINE ALM ERICSON (MP) replik	34
Anf. 61 EMIL KÄLLSTRÖM (C)	34
Anf. 62 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	37
Anf. 63 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik.....	37
Anf. 64 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	38
Anf. 65 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik.....	38
Anf. 66 JANINE ALM ERICSON (MP) replik	38
Anf. 67 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik.....	39
Anf. 68 JANINE ALM ERICSON (MP) replik	39
Anf. 69 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik.....	39
Anf. 70 ULLA ANDERSSON (V).....	40
Anf. 71 MATS PERSSON (L) replik.....	42
Anf. 72 ULLA ANDERSSON (V) replik	43
Anf. 73 MATS PERSSON (L) replik.....	43
Anf. 74 ULLA ANDERSSON (V) replik	43
Anf. 75 JAKOB FORSSMED (KD) replik	44
Anf. 76 ULLA ANDERSSON (V) replik	44
Anf. 77 JAKOB FORSSMED (KD) replik	45
Anf. 78 ULLA ANDERSSON (V) replik	45
Anf. 79 MATS PERSSON (L)	46
Anf. 80 ULLA ANDERSSON (V) replik	48
Anf. 81 MATS PERSSON (L) replik.....	49
Anf. 82 ULLA ANDERSSON (V) replik	49
Anf. 83 MATS PERSSON (L) replik.....	49
Anf. 84 JAKOB FORSSMED (KD)	50

Anf. 85 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	52	Prot. 2016/17:95
Anf. 86 JAKOB FORSSMED (KD) replik	53	18 april
Anf. 87 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	53	-----
Anf. 88 JAKOB FORSSMED (KD) replik	54	
§ 2 Justering av protokoll.....	54	
§ 3 Anmälan om subsidiaritetsprövning	54	
§ 4 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer.....	54	
§ 5 Ärenden för bordläggning.....	56	
§ 6 Bordläggning.....	56	
§ 7 Anmälan om interpellationer.....	58	
§ 8 Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	59	
§ 9 Anmälan om skriftliga svar på frågor	61	
§ 10 Kammaren åtskildes kl. 15.17.....	64	